

Wytyczne EASO dotyczące procedury rozpatrywania wniosku o udzielenie azyłu: standardy operacyjne i wskaźniki

*Seria poradników praktycznych
EASO*

Wrzesień 2019 r.

Wytyczne EASO
dotyczące procedury
rozpatrywania
wniosku o udzielenie
azylu:
standardy operacyjne
i wskaźniki

*Seria poradników praktycznych
EASO*

Wrzesień 2019 r.

Ani Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO), ani żadna osoba działająca w jego imieniu nie ponoszą odpowiedzialności za wykorzystanie poniższych informacji.

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2019

Print	ISBN 978-92-9476-587-1	doi:10.2847/120702	BZ-03-19-223-PL-C
PDF	ISBN 978-92-9476-581-9	doi:10.2847/491982	BZ-03-19-223-PL-N

© Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu 2019

Powielanie dozwolone pod warunkiem podania źródła.

W przypadku wykorzystywania lub powielania zdjęć lub innych materiałów nieobjętych prawami autorskimi EASO należy zwrócić się o pozwolenie bezpośrednio do właścicieli praw autorskich.

Spis treści

Wykaz skrótów	5
Wprowadzenie	6
1. Informacje ogólne	6
2. Cel i zakres	6
a) Cel ogólny	6
b) Zakres wytycznych.....	7
3. Struktura wytycznych	7
a) Sekcje.....	7
b) Struktura standardów.....	8
4. Ramy prawne	8
5. Nadrzędne zasady	8
Dostęp do procedury	9
6. Występowanie z wnioskiem	9
a) Organy mogące przyjmować wnioski	9
b) Informowanie i doradztwo w ośrodkach zatrzymań i na przejściach granicznych.....	10
c) Wnioski składane w imieniu osób pozostających na utrzymaniu i dzieci bez opieki	11
7. Rejestracja wniosku	12
8. Składanie wniosku	12
a) Możliwość złożenia wniosku.....	12
b) Składanie wniosku w imieniu osób dorosłych lub małoletnich pozostających na utrzymaniu wnioskodawcy	13
c) Dokument określający status wnioskodawcy	13
Gwarancje dla wnioskodawcy	14
9. Gwarancje proceduralne dla wnioskodawców o szczególnych potrzebach	14
10. Udzielanie informacji i doradztwo	15
11. Prawo do pomocy i reprezentacji prawnej w procedurze azylowej	16
12. Szkolenia i wsparcie	16
Rozpatrywanie wniosku	18
13. Przesłuchanie	18
a) Zaproszenie na przesłuchanie.....	18
b) Przygotowanie do przesłuchania	18
c) Rozpoczęcie przesłuchania	20
d) Prowadzenie przesłuchania	20
e) Zakończenie przesłuchania	21
14. System zarządzania sprawami	21
15. Informacje o kraju pochodzenia	22
16. Tłumaczenie stosownych dokumentów	23
17. Dorozumiane wycofanie wniosku	23

18. Zakończenie rozpatrywania w jak najkrótszym terminie.....	24
19. Decyzja	25
a) Przedstawianie uzasadnienia faktycznego i prawnego	25
b) Powiadomienie o decyzji	26
20. Informacja o opóźnieniu decyzji i jego przyczynach/ramach czasowych.....	27
21. Specjalne procedury	28
a) Procedura przyspieszona	28
b) Procedury badania dopuszczalności	29
c) Kolejne wnioski.....	29
d) Procedury graniczne	30
e) Ustalanie priorytetów.....	31
22. Cofnięcie ochrony międzynarodowej	31
Załącznik – Zestawienie	33

Wykaz skrótów

APD	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej (wersja przekształcona)
CIO	Informacje o kraju pochodzenia
EASO	Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu
UE	Unia Europejska
RODO	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)
QD	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony (wersja przekształcona) [2011]

Wprowadzenie

1. Informacje ogólne

W dyrektywie 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. (APD) określono normy prawne dotyczące wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej. Dyrektywa pozostawia pewien stopień swobody w zakresie sposobu wdrażania tych norm prawnych. Krajowe systemy azylowe różnią się między sobą ze względu na sposób, w jaki dokonały wdrożenia APD do ustawodawstwa krajowego, a także ze względu na ich strukturę organizacyjną i zasady procedur rozpatrywania wniosków o udzielenie azylu. W związku z tym w poszczególnych państwach członkowskich Unii Europejskiej (UE) nadal obowiązują różne procedury rozpatrywania wniosków o udzielenie azylu, co powoduje różnice w traktowaniu wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową. Niniejsze wytyczne określają standardy operacyjne i wskaźniki dotyczące poprawnego i skutecznego wdrożenia APD.

Opracowywanie niniejszego dokumentu przebiegało w oparciu o metodologię matrycy jakości (Quality Matrix) przyjętą przez Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO). Wytyczne zostały opracowane przez grupę roboczą złożoną z ekspertów z państw członkowskich UE, a projekt został skonsultowany z Komisją Europejską, Wysokim Komisarzem Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców oraz Europejską Radą ds. Uchodźców i Wypędzonych. Przed ostatecznym przyjęciem wytyczne zostały przekazane do konsultacji Sieci Wsparcia Azylu EASO i zostały formalnie przyjęte przez zarząd EASO.

Wytyczne opracowano w kontekście trwających negocjacji w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie procedury azylowej, chociaż jego treść opiera się na przepisach obecnej APD i odnosi się do nich. W chwili obecnej należy wziąć pod uwagę odpowiednie przepisy obowiązującego aktu prawnego.

We wrześniu 2016 r. EASO wydał swoje pierwsze [standardy operacyjne i wskaźniki dotyczące warunków recepcyjnych](#). Niniejsze wytyczne w sprawie procedur azylowych opierają się na metodyce ustanowionej w 2016 r.

2. Cel i zakres

a) Cel ogólny

Celem ogólnym niniejszych wytycznych jest wspieranie państw członkowskich w praktycznym wdrażaniu kluczowych przepisów APD w celu osiągnięcia sprawiedliwych i skutecznych procedur azylowych oraz wzmocnienia wspólnego europejskiego systemu azylowego na poziomie operacyjnym.

Standardy operacyjne zawarte w niniejszych wytycznych opierają się na istniejących praktykach, które można znaleźć w państwach członkowskich UE. Niniejsze wytyczne jako takie nie dążą do stworzenia modelu idealnego systemu azylowego. Zamiast tego mają one na celu sformułowanie powszechnie uznanych standardów operacyjnych i wskaźników, które są realistyczne i możliwe do osiągnięcia we wszystkich państwach członkowskich UE, a także opracowanie zestawienia przykładów dobrych praktyk.

Niniejsze wytyczne mają z założenia służyć wielu celom:

- na szczeblu politycznym służą jako narzędzie wzmocnienia lub dalszego rozwoju krajowych procedur azylowych;
- na poziomie operacyjnym mogą być stosowane w ramach procedury azylowej w celu zapewnienia skutecznego wdrożenia kluczowych przepisów APD oraz wspierania inicjatyw na rzecz usprawnienia procesu;
- ponadto wytyczne mogą służyć jako punkt odniesienia dla rozwoju ram monitorowania i dla przeprowadzania samooceny procedur krajowych w zakresie jakości systemów procedur azylowych.

Odpowiedzialność za przestrzeganie niniejszych standardów spoczywa przede wszystkim na organach państw członkowskich, a większość norm zawartych w niniejszych wytycznych wchodzi w zakres kompetencji krajowych organów azylowych. W praktyce jednak również inne podmioty są często zaangażowane w procedurę azylową, w tym na przykład organy migracyjne, straż graniczna, służby regionalne lub lokalne, organizacje międzyrządowe lub organizacje pozarządowe.

Należy podkreślić, że państwa członkowskie mogą wprowadzić lub utrzymać w mocy przepisy dotyczące procedur azylowych korzystniejsze dla wnioskodawców niż te zawarte w niniejszych wytycznych. W żadnym wypadku nie należy interpretować niniejszego dokumentu jako pretekstu do obniżania obowiązujących standardów, ale raczej traktować je jako zachętę do osiągnięcia przynajmniej wartości odniesienia wskazanych w niniejszym dokumencie.

b) Zakres wytycznych

Niniejsze wytyczne mają na celu ułatwienie praktycznego stosowania przepisów prawnych zawartych w APD. Poniższe aspekty nie są objęte zakresem niniejszych wytycznych.

W przypadku gdy wymienione standardy operacyjne wymagają szczególnych środków w odniesieniu do dzieci bez opieki, zostały one uwzględnione. Niniejsze wytyczne nie oferują jednak kompleksowego zestawu standardów operacyjnych dotyczących poszanowania zasady **najlepszego zabezpieczenia interesów dziecka** w procedurze azylowej jako takiej. Przegląd najlepszego zabezpieczenia interesów dziecka w procedurach azylowych znajduje się w [praktycznym przewodniku EASO](#) o tej nazwie.

Dostęp do procedury odwoławczej (poziom pierwszy) mieści się w zakresie (informacja, doradztwo, dostępność) niniejszych wytycznych. Niniejsze wytyczne nie obejmują jednak **organizacji samej procedury odwoławczej**.

Biorąc pod uwagę specjalistyczny charakter tematu, niniejsze wytyczne nie obejmują **badania lekarskich**. W celu uzyskania dalszych wytycznych dotyczących osób należących do grup szczególnie wrażliwych zaleca się zapoznanie się z [praktycznym narzędziem EASO służącym do identyfikacji osób o szczególnych potrzebach](#) (IPSN).

W niniejszych wytycznych nie uwzględniono osobno sytuacji uznanych za **sytuacje wyjątkowe**.

Niniejsze wytyczne odnoszą się do standardów **operacyjnych**, które wspierają wdrażanie norm prawnych lub przepisów. Jednakże w niektórych przypadkach, gdzie same przepisy APD są operacyjne, przepisy te zostały włączone do niniejszych wytycznych jako standard.

3. Struktura wytycznych

a) Sekcje

Wytyczne podzielone są na trzy obszary tematyczne: Dostęp do procedury, gwarancje dla wnioskodawców oraz rozpatrywanie wniosku. Dalej niniejszy dokument jest podzielony na 17 sekcji.

A. Dostęp do procedury

1. Występowanie z wnioskiem
2. Rejestracja wniosku
3. Składanie wniosku

B. Gwarancje dla wnioskodawcy

4. Gwarancje proceduralne dla wnioskodawców o szczególnych potrzebach
5. Udzielanie informacji i doradztwo
6. Prawo do pomocy i reprezentacji prawnej w procedurze azylowej
7. Szkolenia i wsparcie

C. Rozpatrywanie wniosku

8. Przesłuchanie
9. System zarządzania sprawami
10. Informacje o kraju pochodzenia
11. Tłumaczenie stosownych dokumentów
12. Dorozumiane wycofanie wniosku
13. Zakończenie rozpatrywania w jak najkrótszym terminie
14. Decyzja
15. Informacja o opóźnieniu decyzji i jego przyczynach
16. Specjalne procedury
17. Cofnięcie ochrony międzynarodowej

b) Struktura standardów

Każda sekcja zawiera jeden lub więcej standardów operacyjnych, z których każdy jest dalej określony za pomocą wskaźników i w niektórych przypadkach uzupełniony dodatkowymi uwagami lub dobrymi praktykami.

Standard operacyjny jest powszechnie uznaną dobrą praktyką służącą ustanowieniu sprawiedliwej i skutecznej procedury azylowej, która wdraża przepisy wspólnego europejskiego systemu azylowego. Standard operacyjny nie odzwierciedla jedynie tego, co zostało już zastosowane w praktyce, ale określa cel, do którego należy dążyć. Standardy operacyjne obejmują trzy perspektywy: perspektywę wnioskodawcy (uczciwość), odpowiedzialnego podmiotu zarządzającego (skuteczność) i prawodawcy (legalność).

Wskaźnik to sposób, w jaki można zmierzyć lub zaobserwować osiągnięcie standardu.

Uwagi dodatkowe stanowią szczególne kwestie wymagające uwagi, szczególne okoliczności lub wyjątki przy stosowaniu standardów i wskaźników.

Dobre praktyki stanowią praktyki, które niekoniecznie są powszechnie uznawane za standard, ale państwa członkowskie są zachęcane do uwzględniania ich przy stosowaniu standardów i wskaźników operacyjnych w swoich systemach krajowych i które mogą służyć za inspirację.

4. Ramy prawne

Głównymi ramami prawnymi dla niniejszych wytycznych jest dyrektywa w sprawie procedur azylowych (2013/32/UE) – zwana dalej APD. Inne przepisy, takie jak dyrektywa w sprawie kwalifikowania⁽¹⁾ (QD) lub dyrektywa w sprawie warunków przyjmowania⁽²⁾, zostały wzięte pod uwagę w przypadkach, w których było to konieczne w celu uzupełnienia przepisów APD.

5. Nadrzędne zasady

Przy stosowaniu każdego ze standardów i wskaźników zawartych w niniejszych wytycznych należy zawsze przestrzegać szeregu ogólnych zasad.

Te nadrzędne zasady to:

- ✓ zasada **poufności** procedury azylowej;
- ✓ prawo do pozostania na terytorium w trakcie procedury oraz zasada **non-refoulement**;
- ✓ **niedyskryminacja** (motyw 60 APD) i równouprawnienie płci;
- ✓ uwzględnienie przede wszystkim **najlepszego zabezpieczenia interesów dziecka** (motyw 33 APD);
- ✓ **sprawiedliwa i skuteczna procedura azylowa** (motyw 8 APD);
- ✓ **indywidualna, bezstronna i obiektywna ocena** każdego wniosku.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony (wersja przekształcona) [2011].

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/33/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia norm dotyczących przyjmowania wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową (wersja przekształcona) [2013].

Dostęp do procedury

6. Występowanie z wnioskiem

a) Organy mogące przyjmować wnioski

Artykuł 6 ust. 1 APD

STANDARD 1: Organy mogące przyjmować wnioski są świadome swoich obowiązków, a ich personel jest wystarczająco wykwalifikowany.

Wskaźnik 1.1: Zadania i obowiązki właściwych organów są dokumentowane.

- **Uwaga dodatkowa:** dokumentami urzędowymi mogą być przepisy prawa krajowego, dekrety itp.

Wskaźnik 1.2: Personel pracujący na przejściach granicznych i w ośrodkach zatrzymań został przeszkolony na poziomie niezbędnym do wykonywania swoich zadań i obowiązków związanych z procedurą azylową. Szkolenie to obejmuje sposoby dostrzegania, że dana osoba może chcieć ubiegać się o ochronę międzynarodową, w oparciu m.in. o art. 10 podręcznika Schengen oraz praktyczny przewodnik na temat dostępu do procedury azylowej opracowany przez Frontex i sposób informowania osób, że mogą one ubiegać się o ochronę międzynarodową

Praktyczne narzędzia w zakresie dostępu do procedury azylowej – Frontex

Praktyczny przewodnik: dostęp do procedury azylowej, wraz z plakatem, broszurą kieszonkową i ulotką, pomaga urzędnikom pierwszego kontaktu w identyfikacji osób, które mogą chcieć ubiegać się o ochronę oraz zawiera wskazówki dotyczące pomocy i gwarancji proceduralnych, jakich należy udzielić takim osobom (zapewnienie informacji, rejestracji, skierowania i innej pomocy oraz gwarancji proceduralnych). Dostarczają one również informacji na temat podstawowych obowiązków urzędników pierwszego kontaktu oraz praw osób, które mogą potrzebować ochrony międzynarodowej w sytuacji pierwszego kontaktu.

STANDARD 2: Personel organów mogących przyjmować wnioski posiada istotne informacje i instrukcje w celu poinformowania wnioskodawców o tym, gdzie i w jaki sposób można składać wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej.

Wskaźnik 2.1: Wszystkie odpowiednie organy mają dostęp do pisemnych instrukcji i informacji umożliwiających przygotowanie się do informowania wnioskodawców o miejscu i sposobie złożenia wniosku.

- **Uwaga dodatkowa:** Pisemne instrukcje i informacje dla różnych organów powinny być spójne w celu zapewnienia możliwości skutecznego złożenia wniosku.

Wskaźnik 2.2: Instrukcje i informacje są sformułowane w sposób zrozumiały dla pracowników odpowiednich organów.

Wskaźnik 2.3: W przypadku gdy dana osoba składa wniosek do organu, który nie jest właściwy do jego rejestracji, wnioskodawca jest niezwłocznie informowany o tym, w jaki sposób i gdzie wniosek zostanie zarejestrowany, w tym o terminach składania wniosku do właściwego organu.

b) Informowanie i doradztwo w ośrodkach zatrzymań i na przejściach granicznych

Artykuł 8 ust. 1 oraz 2 APD

STANDARD 3: *Personel ośrodków zatrzymań oraz na przejściach granicznych dysponuje narzędziami umożliwiającymi udzielenie zrozumiałych informacji osobom, które mogą chcieć złożyć wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, na temat tego, gdzie i jak to zrobić.*

Wskaźnik 3.1: Standardowe informacje dotyczące możliwości ubiegania się o ochronę międzynarodową zostały udostępnione osobom, które mogą chcieć złożyć wniosek, w formie pisemnej lub ustnej, w razie konieczności.

Dobre praktyki

- Można stosować różne rodzaje nośników informacji: plakaty z ilustracjami, ulotki, filmy wideo, aplikacje mobilne itd.

Wskaźnik 3.2: Informacje podaje się w najkrótszym możliwym terminie, aby zapewnić zidentyfikowanym wnioskodawcom możliwość niezwłocznego złożenia wniosku.

Wskaźnik 3.3: Informacje na temat możliwości złożenia wniosku są dostępne w odpowiednich językach.

Wskaźnik 3.4: Informacje dla osób, które mogą chcieć złożyć wniosek, są dostosowane do wieku/poziomu zrozumienia wnioskodawcy.

STANDARD 4: *Usługi w zakresie tłumaczeń ustnych są dostępne bezpłatnie, w razie konieczności.*

Wskaźnik 4.1: Ustalenia dotyczące konieczności tłumaczenia ustnego w związku z procedurą są podejmowane niezwłocznie po stwierdzeniu takiej potrzeby.

- Uwaga dodatkowa:** W przypadku niedoborów lub ograniczeń czasowych, istnieje możliwość skorzystania z usług tłumaczenia telefonicznego lub wideo.

STANDARD 5: *W ośrodkach zatrzymań i na przejściach granicznych organizacje i osoby świadczące pomoc i doradztwo oraz ich tłumacze ustni mają odpowiedni dostęp do wnioskodawców w celu udzielenia im pomocy.*

Wskaźnik 5.1: Dostęp ten ograniczyć można jedynie w przypadku, gdy na mocy prawa krajowego jest to obiektywnie konieczne ze względów bezpieczeństwa, porządku publicznego lub administracyjnego zarządzania danymi przejściami granicznymi, pod warunkiem że dostęp nie zostanie tym samym drastycznie ograniczony lub uniemożliwiony.

Wskaźnik 5.2: W przypadku ustalenia zasad dotyczących obecności osób i organizacji świadczących pomoc i doradztwo, są one jasne i dostępne dla wnioskodawcy lub jego doradcy lub adwokata, a także tłumacza ustnego.

Wskaźnik 5.3: Wnioskodawcy w ośrodkach zatrzymań mają dostęp do środków komunikacji ze swoimi doradcami/adwokatami.

Dobre praktyki

- Istnieją ustalenia gwarantujące, że w razie potrzeby można uzyskać dostęp do odpowiednio wykwalifikowanych tłumaczy ustnych.

STANDARD 6: Organizacje i osoby oferujące doradztwo są w stanie spotkać się z wnioskodawcami i rozmawiać z nimi z zachowaniem prywatności.

Wskaźnik 6.1: Jeśli istnieją zasady dotyczące godzin odwiedzin, czas ten jest wystarczająco długi, aby umożliwić skuteczne spotkanie z wnioskodawcami.

Wskaźnik 6.2: Organizacje i osoby oferujące doradztwo mogą spotkać się z wnioskodawcą w miejscu i na warunkach zapewniających odpowiednią prywatność.

STANDARD 7: Osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową na przejściach granicznych oraz przebywające w ośrodku zatrzymań, są informowane o istnieniu organizacji lub osób oferujących doradztwo i mogą się z nimi skutecznie skontaktować.

Wskaźnik 7.1: Informacje o tym, jak skontaktować się z odpowiednimi organizacjami i osobami oferującymi doradztwo są dostępne w różnych językach.

Wskaźnik 7.2: Środki umożliwiające kontakt z tymi organizacjami i osobami są udostępniane wnioskodawcy.

c) Wnioski składane w imieniu osób pozostających na utrzymaniu i dzieci bez opieki

Artykuł 25 ust. 1 lit. a) APD
Artykuł 7 ust. 1, 3 oraz 4 APD

STANDARD 8: Wprowadzono gwarancje w celu zapewnienia każdej osobie możliwości złożenia wniosku we własnym imieniu.

Wskaźnik 8.1: W sytuacjach, w których prawo krajowe przewiduje, że wniosek może zostać złożony przez wnioskodawcę w imieniu osób dorosłych pozostających na jego utrzymaniu, organy sprawdzają w każdym przypadku, czy osoba dorosła pozostająca na utrzymaniu może złożyć wniosek we własnym imieniu. Informacje te przekazuje się osobie dorosłej pozostającej na utrzymaniu.

Dobre praktyki

- W sytuacjach, w których prawo krajowe przewiduje, że wniosek może być złożony przez wnioskodawcę w imieniu dzieci pozostających na jego utrzymaniu, organy sprawdzają w każdym przypadku, czy dziecko to posiada zdolność do czynności prawnych, czy chce złożyć wniosek w swoim własnym imieniu.

Wskaźnik 8.2: Szkolenie dla organów mogących przyjmować wnioski obejmuje wskazówki, jak wykrywać przesłanki wskazujące na to, że dziecko bez opieki może chcieć ubiegać się o ochronę międzynarodową, oraz na temat tego, jak formułować pytania w sposób uwzględniający kwestie wiekowe.

STANDARD 9: Istnieje skuteczny mechanizm gwarantujący możliwie najszybsze przypisanie przedstawiciela dziecku bez opieki, które złoży wniosek.

Wskaźnik 9.1: Organy mogące przyjmować wnioski otrzymują instrukcje dotyczące sposobu kierowania dzieckiem do właściwych organów ds. ochrony dzieci.

Wskaźnik 9.2: Grupa wykwalifikowanych potencjalnych przedstawicieli jest wystarczająca, aby zapewnić wyznaczenie przedstawiciela dla każdego dziecka bez opieki i zagwarantować, że przedstawiciele nie będą odpowiedzialni za zbyt wiele spraw jednocześnie.

7. Rejestracja wniosku

Artykuł 6 ust. 1 APD

STANDARD 10: *W przypadku wystąpienia z wnioskiem przez daną osobę wniosek jest rejestrowany niezwłocznie lub wnioskodawca otrzymuje od razu termin rejestracji w ciągu kolejnych trzech dni roboczych lub w ciągu kolejnych sześciu dni roboczych, w przypadku gdy wystąpiono z wnioskiem nie do organu, który jest właściwy do jego rejestracji.*

Wskaźnik 10.1: Wprowadzono system umawiania spotkań w przypadku, gdy rejestracja wniosku nie może odbyć się niezwłocznie.

Wskaźnik 10.2: Mechanizm, który obejmuje dostępność wystarczającej liczby personelu i wystarczających zasobów, zapewnia, że rejestracja odbywa się w ciągu trzech dni roboczych lub w ciągu sześciu dni roboczych w przypadku złożenia wniosku do organu niewłaściwego do jego rejestracji.

STANDARD 11: *Wniosek jest prawidłowo rejestrowany.*

Wskaźnik 11.1: Wnioskodawca jest fizycznie obecny przy rejestracji wniosku, chyba że prawo krajowe stanowi inaczej lub wnioskodawca nie może udać się do ośrodka rejestracji z przyczyn niezależnych od niego.

Wskaźnik 11.2: Rejestracja odbywa się w sposób, który w miarę możliwości zapewnia prywatność.

Wskaźnik 11.3: Dane osobowe każdego wnioskodawcy są rejestrowane, niezależnie od tego, czy wniosek został złożony bezpośrednio czy przez wnioskodawcę w imieniu osób pozostających na jego utrzymaniu.

8. Składanie wniosku

a) Możliwość złożenia wniosku

Artykuł 7 ust. 1, 3 oraz 4 APD

STANDARD 12: *Wnioskodawca jest informowany o swoich prawach i obowiązkach związanych ze złożeniem wniosku najpóźniej w momencie jego rejestracji.*

Wskaźnik 12.1: Wnioskodawca otrzymuje pisemne informacje o tym, w jaki sposób i gdzie złożyć wniosek, a także o konsekwencjach niezłożenia wniosku.

Wskaźnik 12.2: Pisemne informacje są uzupełniane ustnymi wyjaśnieniami w celu zagwarantowania, że wnioskodawca wszystko zrozumiał, w razie potrzeby.

STANDARD 13: *Złożenie wniosku następuje możliwie jak najszybciej po jego rejestracji.*

Wskaźnik 13.1(a): Jeżeli prawo krajowe przewiduje, że wnioski powinny być składane na specjalnym formularzu, który ma być wypełniony przez wnioskodawcę, formularz ten jest przekazywany przy rejestracji wraz z wyjaśnieniami dotyczącymi sposobu przekazania go organowi rozpatrującemu.

LUB

Wskaźnik 13.1(b): Jeżeli prawo krajowe przewiduje, że wnioski należy składać osobiście i w wyznaczonym miejscu po rejestracji, wprowadzono system umawiania spotkań w przypadku, gdy rejestracja wniosku nie może odbyć się niezwłocznie.

Wskaźnik 13.2: Wprowadzono system monitorowania pozwalający śledzić upływ czasu między rejestracją wniosku a jego złożeniem.

STANDARD 14: Jeżeli prawo krajowe wymaga, aby wnioskodawca został zaproszony na przesłuchanie w celu złożenia wniosku, w razie potrzeby zapewnia się tłumaczenie ustne.

Wskaźnik 14.1: Przed rozpoczęciem lub na początku każdej takiej rozmowy ocenia się i zwraca uwagę na konieczność korzystania z usług tłumacza ustnego.

Wskaźnik 14.2: Liczba tłumaczy ustnych jest wystarczająca, aby zapewnić terminowe złożenie wniosku.

- **Uwaga dodatkowa:** W przypadku niedoborów lub ograniczeń czasowych, istnieje możliwość skorzystania z usług tłumaczenia telefonicznego lub wideo.

STANDARD 15: Jeżeli za przyjęcie wniosku odpowiedzialny jest inny organ niż organ rozstrzygający, dokumentacja wniosku dociera do organu rozstrzygającego możliwie jak najszybciej po złożeniu wniosku.

Wskaźnik 15.1: Istnieje procedura zapewniająca terminowe przekazywanie dokumentacji wniosku do organu rozstrzygającego.

Wskaźnik 15.2: Organ rozstrzygający śledzi czas między przyjęciem wniosku a otrzymaniem dokumentacji.

b) Składanie wniosku w imieniu osób dorosłych lub małoletnich pozostających na utrzymaniu wnioskodawcy

Artykuł 6 ust. 2, 3 oraz 4 APD
Artykuł 7 APD

STANDARD 16: Jeżeli wniosek został złożony przez wnioskodawcę w imieniu osób pełnoletnich pozostających na jego utrzymaniu i posiadających zdolność prawną, wymagana jest pisemna zgoda tych osób.

Wskaźnik 16.1: Osoby dorosłe pozostające na utrzymaniu są informowane indywidualnie i w miejscu zapewniającym wystarczającą prywatność.

Wskaźnik 16.2: Osoby dorosłe pozostające na utrzymaniu wnioskodawcy zostały poinformowane o konsekwencjach złożenia wniosku w ich imieniu oraz o ich prawie do złożenia odrębnego wniosku, przed złożeniem wniosku lub przed przeprowadzeniem przesłuchania.

Wskaźnik 16.3: Do uzyskania zgody osób dorosłych pozostających na utrzymaniu wnioskodawcy stosowany jest formularz, który jest odrębny od formularza wniosku „głównego” wnioskodawcy.

Wskaźnik 16.4: Podczas informowania osób pozostających na utrzymaniu, w razie potrzeby zapewnia się tłumaczenie ustne.

c) Dokument określający status wnioskodawcy

Artykuł 6 RCD

STANDARD 17: Wszyscy wnioskodawcy otrzymują dokument potwierdzający ich status⁽³⁾.

Wskaźnik 17.1: Istnieje system gwarantujący, że dokument jest wydawany jak najszybciej po zarejestrowaniu wniosku lub najpóźniej w ciągu trzech dni roboczych od daty złożenia wniosku.

⁽³⁾ Zgodnie z art. 6 ust. 2 dyrektywy w sprawie warunków przyjmowania (2013/33/UE) państwa członkowskie mogą wykluczyć możliwość złożenia dokumentu poświadczającego status wnioskodawcy, jeżeli wnioskodawca został zatrzymany, oraz na czas rozpatrywania wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego na granicy lub w kontekście postępowania w sprawie prawa wnioskodawcy do wjazdu na terytorium państwa członkowskiego.

Gwarancje dla wnioskodawcy

9. Gwarancje proceduralne dla wnioskodawców o szczególnych potrzebach

Artykuł 24 APD

STANDARD 18: *Ustanowiono procedury mające na celu określenie, ocenę i zaspokojenie szczególnych potrzeb w rozsądnym okresie czasu po złożeniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej i są one stosowane w trakcie całego postępowania.*

Wskaźnik 18.1: Procedury te jednoznacznie określają, kto jest odpowiedzialny za identyfikację, ocenę szczególnych potrzeb i zapewnienie odpowiedniego reagowania, tak aby wnioskodawcy potrzebujący szczególnych gwarancji proceduralnych, mogli korzystać ze wszystkich praw i dopełnić wszystkich obowiązków w trakcie postępowania.

Wskaźnik 18.2: Wprowadzono wytyczne dotyczące sposobu identyfikacji i oceny szczególnych potrzeb oraz sposobów reagowania na nie.

Narzędzie EASO służące do identyfikacji osób o szczególnych potrzebach

Podstawowym celem narzędzia [IPSN](#) jest usprawnienie procesu terminowej identyfikacji osób o szczególnych potrzebach proceduralnych lub o szczególnych potrzebach recepcyjnych. Można z niego korzystać na dowolnym etapie procedury azylowej oraz na dowolnym etapie recepcji. Jest to praktyczne narzędzie wspierające dla urzędników zajmujących się procedurą azylową i recepcją, które nie zakłada z góry posiadania specjalistycznej wiedzy z zakresu medycyny, psychologii lub innych dziedzin nie objętych procesem azylowym.

STANDARD 19: *Proces identyfikacji, oceny i reagowania na szczególne potrzeby jest skutecznie stosowany w trakcie całej procedury.*

Wskaźnik 19.1: Przydzielane są wystarczające środki na identyfikację, ocenę i szybkie reagowanie na szczególne potrzeby.

Wskaźnik 19.2: Wstępna identyfikacja i ocena szczególnych potrzeb jest przeprowadzana w rozsądnym czasie, zapewniając jednocześnie odpowiednią identyfikację i ocenę szczególnych potrzeb, które pojawią się na późniejszym etapie.

Dobre praktyki

- Identyfikacja i ocena szczególnych potrzeb jest udokumentowana i dzielona z właściwymi podmiotami zgodnie z zasadami i przepisami dotyczącymi poufności i ochrony danych określonymi w prawie krajowym.

Wskaźnik 19.3: W stosownych przypadkach, w ocenie szczególnych potrzeb uczestniczą wyspecjalizowane podmioty.

Wskaźnik 19.4: Ustanawia się i wykorzystuje kanały komunikacji i współpracy między organem recepcyjnym a organem rozstrzygającym.

Wskaźnik 19.5: Mechanizmy przekierowywania do właściwych organów powinny być adekwatnie stosowane we wszystkich właściwych przypadkach.

10. Udzielanie informacji i doradztwo

Artykuł 19 APD

STANDARD 20: Ustanowiono odpowiedni mechanizm bezpłatnego udzielania informacji prawnych i proceduralnych na żądanie.

Wskaźnik 20.1: Role podmiotów udzielających informacji oraz terminy udzielania tych informacji są wyraźnie określone.

Wskaźnik 20.2: Odpowiedzialność za opracowanie i aktualizację informacji jest wyraźnie określona.

Wskaźnik 20.3: Wnioskodawcy są informowani o etapach procedury i mających zastosowanie ramach czasowych.

Wskaźnik 20.4: Wnioskodawcy są informowani o prawach i obowiązkach, w tym o obowiązku przedstawienia elementów niezbędnych do uzasadnienia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, oraz o ewentualnych skutkach niewywiązywania się z tych obowiązków i braku współpracy z organami.

Wskaźnik 20.5: Informacje na temat poszczególnych etapów procedury są przekazywane w odpowiednim czasie, aby umożliwić wnioskodawcom skorzystanie z przysługujących im praw i wywiązanie się z obowiązków.

STANDARD 21: Skutecznie stosuje się mechanizm udzielania informacji prawnych i proceduralnych.

Wskaźnik 21.1: Przydzielane są wystarczające środki w celu zapewnienia skutecznego udzielania informacji prawnych i proceduralnych.

Wskaźnik 21.2: Pracownicy, którzy udzielają informacji, tłumaczą i wyjaśniają je, posiadają niezbędną wiedzę i umiejętności.

Wskaźnik 21.3: Funkcjonowanie mechanizmu podlega regularnej ocenie.

Wskaźnik 21.4: Ewentualne niedociągnięcia w funkcjonowaniu mechanizmu są niezwłocznie usuwane.

STANDARD 22: Zagwarantowanie, że wnioskodawca zrozumiał informacje na temat procedury i swojego indywidualnego przypadku.

Wskaźnik 22.1: W przypadku gdy informacje są przekazywane na piśmie, informacja jest wyrażana w sposób jasny i nietechniczny oraz, o ile to możliwe, w języku zrozumiałym dla wnioskodawcy.

Wskaźnik 22.2: Jeżeli jest to konieczne i stosowne, informacje są także przekazywane ustnie, w języku zrozumiałym dla wnioskodawcy.

Wskaźnik 22.3: Jeżeli informacje są przekazywane ustnie, organ zapewnia, że wnioskodawca zrozumiał podane informacje.

Wskaźnik 22.4: Informacje są przekazywane w sposób uwzględniający szczególne potrzeby i indywidualną sytuację wnioskodawców.

11. Prawo do pomocy i reprezentacji prawnej w procedurze azylowej

Artykuł 20 APD

STANDARD 23: Wnioskodawca otrzymuje na żądanie informacje na temat możliwości uzyskania dostępu do pomocy prawnej i reprezentacji prawnej.

Wskaźnik 23.1: Informacje te zawierają warunki, na których udzielana jest bezpłatna pomoc prawna i informacje oraz kroki, jakie należy podjąć w celu złożenia wniosku o pomoc prawną.

Wskaźnik 23.2: Informacje te obejmują przegląd podmiotów, które mogą zapewnić pomoc i reprezentację prawną zgodnie z prawem krajowym.

Wskaźnik 23.3: Informacje na temat możliwości skontaktowania się z podmiotami świadczącymi pomoc prawną są udzielane w odpowiednim czasie, aby wnioskodawca mógł skorzystać z prawa do skutecznego środka prawnego.

STANDARD 24: Bezpłatna pomoc i reprezentacja prawna nie są arbitralnie ograniczane.

Wskaźnik 24.1: Przepisy dotyczące rozpatrywania wniosków o bezpłatną pomoc prawną i reprezentację są zrozumiałe i dostępne dla wnioskodawcy, zgodnie z prawem krajowym.

Dobre praktyki

- Oceniana i uwzględniana jest synergia między mechanizmem udzielania informacji prawnych i proceduralnych, a innymi mechanizmami (np. mechanizmem identyfikacji, oceny i reagowania na szczególne potrzeby proceduralne lub recepcyjne).

STANDARD 25: Doradca prawny lub adwokat dopuszczony do takiej działalności lub posiadający odpowiednie zezwolenie na podstawie prawa krajowego, który pomaga wnioskodawcy lub reprezentuje go, w odpowiednim czasie uzyskuje dostęp do informacji zawartych w dokumentacji sprawy, na których opiera się decyzja.

Wskaźnik 25.1: Istnieją zasady regulujące dostęp do istotnych informacji zawartych w dokumentacji.

Wskaźnik 25.2: Zasady te są jasne i publicznie dostępne.

12. Szkolenia i wsparcie

Artykuł 4 ust. 3 APD
Artykuł 14 APD

STANDARD 26: Wprowadzono program szkoleń dla odpowiedniego personelu organu rozstrzygającego w zakresie wiedzy i umiejętności dotyczących spraw azylowych.

Wskaźnik 26.1: Personel został przeszkolony w zakresie międzynarodowych praw człowieka i prawa dotyczącego uchodźców oraz dorobku prawnego Unii Europejskiej w dziedzinie azylu, w tym konkretnych norm prawnych i orzecznictwa.

- **Uwaga dodatkowa:** Program szkoleniowy dla odpowiedniego personelu może obejmować moduły szkoleniowe EASO, w szczególności moduły podstawowe: Techniki przeprowadzania przesłuchań, Ocena materiału dowodowego i Włączenie.

Wskaźnik 26.2: Wspecjalizowany personel jest przeszkolony w kwestiach związanych z rozpatrywaniem wniosków o udzielenie azylu dzieci i osób o szczególnych potrzebach.

Wskaźnik 26.3: Personel został przeszkolony w zakresie technik przeprowadzania przesłuchań, zdobywając w ten sposób ogólną wiedzę na temat okoliczności i doświadczeń, które mogłyby negatywnie wpłynąć na zdolność wnioskodawcy do bycia przesłuchanym.

- **Uwaga dodatkowa:** *Okoliczności i doświadczenia, których wnioskodawca doznał w przeszłości w postaci poważnych form prześladowania, mogą obejmować tortury, przemoc ze względu na płeć, traumę, zespół stresu pourazowego itp.*

STANDARD 27: Wprowadzono niezbędne i odpowiednie wsparcie dla personelu.

Wskaźnik 27.1: Każdy z urzędników został dokładnie i w odpowiednim czasie zapoznany ze swoją rolą, w tym z obowiązującymi zasadami postępowania.

Wskaźnik 27.2: Podstawowe szkolenie odbywa się natychmiast po zatrudnieniu i przed rozpoczęciem przeprowadzania przesłuchań przez urzędnika prowadzącego sprawę.

Wskaźnik 27.3: Szkolenia przypominające i specjalistyczne przeprowadzane są w sposób regularny i w zależności od potrzeb.

Wskaźnik 27.4: Personel ma możliwość zwrócenia się w razie potrzeby o poradę do ekspertów w konkretnych kwestiach, takich jak kwestie medyczne, kulturowe, religijne, związane z dziećmi lub zagadnieniami dotyczącymi płci społeczno-kulturowej.

Dobre praktyki

- Wyznaczenie tematycznych punktów kontaktowych w ramach administracji w celu ułatwienia dostępu do porad ekspertów.
- Dla każdego szkolenia został opracowany program szkolenia.

Rozpatrywanie wniosku

13. Przesłuchanie

a) Zaproszenie na przesłuchanie

Artykuł 1451° APD

Dobre praktyki

- Zaproszenie na przesłuchanie umożliwia wnioskodawcy przygotowanie się do przesłuchania z wystarczającym wyprzedzeniem.

STANDARD 28: *Jeżeli wnioskodawca otrzyma zaproszenie na przesłuchanie, informacje o przesłuchaniu przekazywane mu są w sposób bezpośredni, zrozumiały i dokładny.*

Wskaźnik 28.1: Indywidualne pisemne zaproszenie powinno zawierać co najmniej informacje na temat daty, godziny i miejsca przesłuchania.

Dobre praktyki

- W przypadku rodzin, indywidualne pisemne zaproszenia są kierowane do wszystkich dorosłych wnioskodawców i dzieci, które złożyły wniosek indywidualnie.
- Zaproszenie wyraźnie wskazuje, czy oczekuje się obecności dzieci, czy też nie.

b) Przygotowanie do przesłuchania

Poradnik praktyczny EASO: Przesłuchanie

Niniejszy [praktyczny przewodnik](#) promuje metodę przeprowadzania przesłuchania w ustrukturyzowany sposób, zgodnie z programem szkoleń EASO. Takie ustrukturyzowane podejście prowadzi użytkownika przez etapy przygotowania do przesłuchania, rozpoczęcia przesłuchania i udzielenia informacji, przeprowadzenia przesłuchania, w tym wskazówek dotyczących treści wniosku, które należy zbadać w trakcie przesłuchania, a następnie zakończenia przesłuchania i działań, które należy podjąć po zakończeniu przesłuchania.

STANDARD 29: *O ile to możliwe przeprowadzenie przesłuchania poprzedza dokładne przeanalizowanie dokumentacji sprawy*

Wskaźnik 29.1: Dokumentacja sprawy jest dostępna dla urzędnika prowadzącego sprawę wystarczająco wcześniej przed przesłuchaniem, aby umożliwić przygotowanie się do przesłuchania.

Wskaźnik 29.2: Ilekroć jest to możliwe, przygotowanie uwzględnia wszystkie elementy, które mogą mieć wpływ na przeprowadzenie przesłuchania, w tym wszelkie prośby dotyczące konkretnej płci osoby przeprowadzającej przesłuchanie lub tłumacza ustnego.

Wskaźnik 29.3: Podczas przygotowania uwzględnia się wszystkie elementy istotne dla oceny wniosku.

- **Uwaga dodatkowa:** *Elementy te mogą być istotne zarówno dla przeprowadzenia przesłuchania, jak i dla oceny wniosku.*

Wskaźnik 29.4: Przed przesłuchaniem urzędnik prowadzący sprawę zapoznaje się z odpowiednimi informacjami o kraju pochodzenia (COI), które mają zastosowanie w danej sprawie.

Dobre praktyki

- Urzędnik prowadzący sprawę przygotowuje tematy na przesłuchanie służące za podstawę, biorąc pod uwagę wszelkie informacje zawarte w dokumentacji sprawy i odpowiednie informacje o kraju pochodzenia.

STANDARD 30: Przesłuchanie odbywa się w języku zrozumiałym dla wnioskodawcy.

Wskaźnik 30.1: Istnieje system gwarantujący udostępnienie odpowiedniej i wystarczającej liczby tłumaczy ustnych.

Wskaźnik 30.2: Istnieje system gwarantujący, że tłumacze ustni posiadają niezbędną wiedzę i doświadczenie, aby zapewnić właściwą komunikację z wnioskodawcą lub tłumaczenie dokumentów.

Dobre praktyki

- Wymagania dotyczące tłumaczy ustnych mogą obejmować certyfikowane szkolenie (moduł szkoleniowy dla tłumaczy ustnych EASO), a także kodeks postępowania, który każdy tłumacz podpisuje przed rozpoczęciem pracy.
- Wprowadzono mechanizmy gwarantujące znalezienie alternatywy w przypadku braku dostępnego tłumacza ustnego dla języka, który wnioskodawca rozumie, np.:
- przesunięcie przesłuchania na najwcześniejszy możliwy termin;
- przeprowadzenie przesłuchania w innym języku, co do którego można zasadnie przypuszczać, że będzie zrozumiały dla wnioskodawcy;
- zdalne angażowanie odpowiednich tłumaczy ustnych z wykorzystaniem mediów elektronicznych (telekonferencja, Skype, telefon IP);
- współpraca z innymi państwami członkowskimi w celu znalezienia odpowiedniego tłumacza ustnego.

STANDARD 31: Pomieszczenia do przeprowadzania przesłuchań są odpowiednie do tego celu, z pełnym poszanowaniem poufności i bezpieczeństwa.

Wskaźnik 31.1: Ustanowiono wewnętrzne wytyczne dotyczące utworzenia pomieszczenia do przeprowadzania przesłuchań, w szczególności biorąc pod uwagę tych wnioskodawców, którzy mają szczególne potrzeby.

Wskaźnik 31.2: Ustanowiono szczegółowe wytyczne dotyczące bezpieczeństwa i sytuacji wyjątkowych podczas przeprowadzania przesłuchania.

Dobre praktyki

- Urzędnicy prowadzący sprawę mają zapewnione szkolenie w zakresie postępowania w sytuacjach nadzwyczajnych i związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa, na przykład w zakresie udzielania pierwszej pomocy.

Wskaźnik 31.3: Przesłuchanie odbywa się w oddzielnym pomieszczeniu, gdzie wnioskodawca nie może być obserwowany przez osoby postronne.

Dobre praktyki

- Wzywając wnioskodawcę w poczekalni, należy zastosować takie formy identyfikacji, które zapewnią anonimowość.
- Należy zapewnić wydzielone pomieszczenia do przeprowadzania przesłuchań, którego wystrój i wyposażenie są przyjazne dla dzieci.

Wskaźnik 31.4: Ustanowiono przepisy wewnętrzne gwarantujące, że przesłuchanie nie zostanie niepotrzebnie zakłócone.

Dobre praktyki

- Należy zapewnić wydzielone i nadzorowane miejsca/pomieszczenia dla dzieci wnioskodawców, w których dostępne są bezpieczne zabawki i materiały do rysowania, aby mogły kreatywnie spędzać czas podczas trwania przesłuchania.
- W stosownych przypadkach należy poinformować wnioskodawcę w zaproszeniu na przesłuchanie, że obecność dzieci nie jest wymagana i że dzieci nie muszą towarzyszyć rodzicowi podczas przesłuchania.
- Przed przesłuchaniem sprzęt jest sprawdzany w celu upewnienia się, czy jest zainstalowany i działa.
- Zapas wody i chusteczek może być przechowywany w pomieszczeniu do przeprowadzania przesłuchań i dostępny dla wnioskodawcy.

c) Rozpoczęcie przesłuchania

Artykuł 15 ust. 3 APD

STANDARD 32: W momencie rozpoczęcia przesłuchania wyjaśnia się wnioskodawcy cel i kontekst przesłuchania.

Wskaźnik 32.1: Prowadzący przesłuchanie przedstawia się wnioskodawcy, jak również innym osobom znajdującym się w pomieszczeniu, w którym odbywa się przesłuchanie i wyjaśnia rolę każdej z obecnych osób.

Dobre praktyki

- Tłumacz jest obecny przy pierwszym kontakcie z wnioskodawcą.
- Układ miejsc siedzących powinien być taki, aby urzędnik prowadzący sprawę siedział naprzeciwko wnioskodawcy, a tłumacz znajdował się w pozycji neutralnej pomiędzy wnioskodawcą a urzędnikiem prowadzącym sprawę.

Wskaźnik 32.2: Niezbędne informacje przekazywane wnioskodawcy podczas rozpoczęcia przesłuchania obejmują: cel przesłuchania, zasadę poufności, możliwość przerw, obowiązki wnioskodawcy, możliwość złożenia odpowiednich dokumentów oraz procedurę, której należy przestrzegać, w tym sposób, w jaki przesłuchanie zostanie zarejestrowane lub zaprotokołowane.

Dobre praktyki

- Urzędnicy prowadzący sprawę posiadają listę kontrolną, aby upewnić się, że postępują zgodnie ze wszystkimi etapami i udzielają niezbędnych informacji.

Wskaźnik 32.3: Po wstępnym etapie przesłuchania sprawdzane jest wzajemne zrozumienie wnioskodawcy i tłumacza.

d) Prowadzenie przesłuchania

Artykuł 16 APD

STANDARD 33: Zapewnia się warunki do przeprowadzenia prawidłowego przesłuchania.

Wskaźnik 33.1: Przewidziano wystarczająco dużo czasu na przesłuchanie, aby umożliwić wnioskodawcy przedstawienie wszystkich elementów potrzebnych do uzasadnienia wniosku.

Wskaźnik 33.2: Wnioskodawca i tłumacz ustny są zachęceni do wskazywania wszelkich wątpliwości dotyczących komunikacji/zrozumienia na każdym etapie przesłuchania.

Wskaźnik 33.3: W trakcie przesłuchania sprawdza się, czy pytania dotyczące kluczowych elementów zostały prawidłowo zrozumiane.

Wskaźnik 33.4: Wnioskodawca ma możliwość przedstawienia wyjaśnień dotyczących ewentualnych niespójności, sprzeczności lub brakujących elementów podczas przesłuchania.

Wskaźnik 33.5: Przed zakończeniem przesłuchania osoba prowadząca przesłuchanie upewnia się, że wnioskodawca nie ma nic więcej do dodania.

e) Zakończenie przesłuchania

Artykuł 12 ust. 1 lit. a) APD
Artykuł 17 APD

STANDARD 34: Wnioskodawca jest proszony o potwierdzenie treści transkrypcji lub protokołu z przesłuchania, w przypadku gdy nie dokonano nagrania z przesłuchania.

Wskaźnik 34.1a: Na koniec przesłuchania wnioskodawcy zapewnia się wystarczająco dużo czasu na zapoznanie się z transkrypcją/protokołem, aby mógł on potwierdzić jego treść, przedstawić swoje uwagi lub wyjaśnienia w formie ustnej lub pisemnej.

LUB

Wskaźnik 34.1b: Wnioskodawca otrzymuje konkretny i rozsądny termin na potwierdzenie treści lub przedstawienie uwag lub złożenie wyjaśnień ustnie lub na piśmie przed podjęciem decyzji przez organ rozstrzygający.

Wskaźnik 34.2: Wszelkie dodatkowe uwagi lub wyjaśnienia przedstawione przez wnioskodawcę, w tym wszelkie odmowy potwierdzenia treści przez wnioskodawcę są włączone lub dołączone do transkrypcji/protokołu, w tym wszelkie odmowy potwierdzenia treści przez wnioskodawcę.

- *Uwaga dodatkowa: W przypadku nagrywania należy regularnie sprawdzać, czy sprzęt funkcjonuje poprawnie podczas przesłuchania. Szczegółowe pisemne instrukcje dotyczące korzystania z urządzeń rejestrujących pomagają uniknąć utraty informacji.*

STANDARD 35: Wnioskodawca jest odpowiednio informowany o kolejnych etapach procedury.

Wskaźnik 35.1: Urzędnik prowadzący sprawę upewnia się, że wnioskodawca zrozumiał kolejne etapy procedury.

Dobre praktyki

- Wnioskodawca zostaje poinformowany o przybliżonej dacie wydania decyzji i zostanie powiadomiony na piśmie.

14. System zarządzania sprawami

Artykuł 48 APD
Artykuł 4 ust. 3 QD

STANDARD 36: Wszelkie informacje dotyczące sprawy są przekazywane urzędnikowi prowadzącemu daną sprawę we właściwy sposób i w odpowiednim czasie, tak aby przed przesłuchaniem i przed podjęciem decyzji miał on do dyspozycji wszystkie istotne informacje.

Wskaźnik 36.1: Wprowadzono system zarządzania sprawami, który pozwala na prawidłowe powiązanie (nowych) informacji z dokumentacją sprawy, w tym na natychmiastowe zlokalizowanie odpowiednich dokumentów sprawy lub zidentyfikowanie właściwego urzędnika prowadzącego sprawę.

Wskaźnik 36.2: Istnieje możliwość monitorowania czasu między otrzymaniem jakiegokolwiek (nowej) informacji a momentem, w którym dotrze ona do właściwego urzędnika prowadzącego sprawę.

STANDARD 37: System zarządzania sprawami zapewnia poufność informacji zawartych w dokumentacji osobowej wnioskodawcy, zgodnie z RODO.

Wskaźnik 37.1: Dostęp do dokumentacji osobowej (zarówno w formie elektronicznej, jak i fizycznej) jest śledzony i monitorowany, aby zagwarantować, że tylko odpowiedni personel może mieć dostęp do dokumentacji zgodnie z zasadą ograniczonego dostępu, co może obejmować potrzebę wglądu do dokumentacji sprawy o podobnych profilach lub decyzji w celach informacyjnych.

Wskaźnik 37.2: Ustanowiono i udostępniono wszystkim odpowiednim pracownikom jasne przepisy wewnętrzne dotyczące sposobu odpowiedzi na wnioski o udzielenie dostępu do dokumentacji składane przez wnioskodawcę, członków rodziny lub przedstawicieli, zgodnie z przepisami krajowymi.

15. Informacje o kraju pochodzenia

Artykuł 10 ust. 3 lit. b) APD

STANDARD 38: Należy zapewnić urzędnikom prowadzącym sprawy dostęp do odpowiednich i aktualnych informacji o kraju pochodzenia.

Wskaźnik 38.1: Konieczne jest zapewnienie niezbędnych rozwiązań technicznych w celu umożliwienia urzędnikom prowadzącym daną sprawę dostępu do krajowych platform informacji o kraju pochodzenia lub wszelkich innych odpowiednich platform lub stron internetowych itp., które są potrzebne do codziennej pracy.

Wskaźnik 38.2: Wykaz odpowiednich źródeł informacji o kraju pochodzenia odnoszących się do konkretnych zagadnień/wniosków o udzielenie azylu jest dostępny dla urzędników prowadzących daną sprawę i są one regularnie aktualizowane.

Wskaźnik 38.3: Funkcjonuje system wspierający urzędnika prowadzącego sprawę w uzyskaniu odpowiednich wskazówek i, w razie potrzeby, dalszych badań w zakresie informacji o kraju pochodzenia.

Wskaźnik 38.4: Jeżeli nowe opracowanie w zakresie informacji o kraju pochodzenia lub odpowiedź na zapytanie zostaje wydane lub opublikowane, jest ono przekazywane personelowi odpowiedzialnemu za rozpatrywanie wniosków i podejmowanie decyzji.

Dobre praktyki

- Organ rozstrzygający opracował wewnętrzną bazę danych lub platformę elektroniczną, która jest regularnie aktualizowana w celu zapewnienia dostępu do odpowiednich informacji o kraju pochodzenia urzędnikom prowadzącym sprawę.
- Personel/jednostka w organie rozstrzygającym specjalizuje się w badaniu informacji o kraju pochodzenia.

Portal EASO COI

Portal EASO COI zapewnia dostęp do informacji o krajach pochodzenia w celu wykorzystania ich w procedurach dotyczących udzielania ochrony. Przechowuje starannie dobrane informacje na temat krajów pochodzenia, aby pomóc osobom zajmującym się sprawami azylowymi (badaczom informacji o krajach pochodzenia, urzędnikom prowadzącym sprawę, decydentom i decydentom politycznym, prawnikom, osobom udzielającym pomocy prawnej oraz sędziom).

Pozwala on użytkownikom na bieżący dostęp do informacji o wydarzeniach i publikacjach związanych z informacjami o krajach pochodzenia oraz o warsztatach lub konferencjach organizowanych przez EASO.

STANDARD 39: Urzędnicy prowadzący sprawę są szkoleni w zakresie dostępu do potrzebnych informacji i korzystania z nich.

Wskaźnik 39.1: Urzędnik prowadzący daną sprawę jest przeszkolony w zakresie skutecznego wyszukiwania, wyboru i uwzględniania odpowiednich informacji o krajach pochodzenia z różnych wiarygodnych źródeł.

16. Tłumaczenie stosownych dokumentów

Artykuł 10 ust. 5 APD

STANDARD 40: Zasady dotyczące tłumaczenia dokumentów są ustalane i przekazywane wnioskodawcom, wskazując wyraźnie, czego się od nich oczekuje i co zostanie zapewnione przez organy.

Wskaźnik 40.1: W przypadku gdy obowiązek przetłumaczenia dokumentów spoczywa na wnioskodawcy, obowiązek ten jest zawarty w informacji udzielonej wnioskodawcy na temat procedury azylowej przed złożeniem wniosku lub w momencie jego składania.

Wskaźnik 40.2: Jeżeli wyznaczono termin na dostarczenie dokumentów/tłumaczeń, wnioskodawca powinien zostać o tym wyraźnie powiadomiony.

Wskaźnik 40.3: W celu uniknięcia niepotrzebnych opóźnień w procedurze, w przepisach podano czasy realizacji tłumaczeń.

Dobre praktyki

- W przypadku gdy tłumaczenie jest zapewniane przez organy, zasady, na jakich tłumaczenie zostało wykonane, wymienia się szczegółowo:
  - personel/jednostkę w organie rozstrzygającym wyspecjalizowaną w badaniu informacji o kraju pochodzenia;
  - informację pozwalającą na identyfikację tłumacza;
  - datę wykonania tłumaczenia;
  - wyjaśnienie, czy jest to pełne tłumaczenie, czy też streszczenie dokumentu;
  - informację, czy/gdzie pisemny dokument jest nieczytelny lub niezrozumiały.
- W przypadku gdy tłumaczenie jest zapewniane przez organy, organy te, we współpracy z osobą ubiegającą się o azyl, mogą zdecydować, które dokumenty są istotne dla sprawy, a zatem powinny zostać przetłumaczone.

17. Dorozumiane wycofanie wniosku

Artykuł 12 ust. 1 lit. a) APD
Artykuł 12 ust. 1 lit. a) i b) oraz ust. 2 APD

STANDARD 41: Ustanowiono wewnętrzne procedury mające na celu zagwarantowanie, że wnioskodawca zostanie poinformowany o konsekwencjach nieprzestrzegania obowiązków oraz o sytuacjach, które mogą prowadzić do dorozumianego wycofania wniosku.

Wskaźnik 41.1: Wszelkie wnioski o przekazanie istotnych informacji są składane na piśmie lub ustnie, podczas składania wniosku lub przesłuchania.

Wskaźnik 41.2: Informacje o obowiązku współpracy i przekazywania informacji istotnych dla wniosku o udzielenie azylu powinny również obejmować konsekwencje nieprzestrzegania tych obowiązków.

Wskaźnik 41.3: Zaproszenie na przesłuchanie jest wystosowywane do wnioskodawcy w formie pisemnej. W zaproszeniu określono konsekwencje niestawienia się na przesłuchanie bez wcześniejszego i uzasadnionego wyjaśnienia, zgodnie z prawem krajowym lub praktyką krajową.

Wskaźnik 41.4: W stosownych przypadkach wnioskodawca powinien zostać właściwie poinformowany, ustnie lub pisemnie, o konsekwencjach ucieczki lub opuszczenia miejsca, w którym mieszkał lub przebywał bez zezwolenia, lub niedopełnienia obowiązków meldunkowych lub innych obowiązków związanych z przekazaniem informacji o zmianie adresu.

Dobre praktyki

- W przypadku gdy wnioskodawca nie pojawi się, należy sprawdzić aktualne informacje dotyczące adresu i danych kontaktowych lub skontaktować się z centrum recepcyjnym.

STANDARD 42: Ustanowiono zabezpieczenia przed zaprzestaniem rozpatrywania lub odrzuceniem wniosku przez organ rozstrzygający.

Wskaźnik 42.1: Przed wydaniem decyzji o umorzeniu postępowania lub odrzuceniu wniosku, wnioskodawca otrzymuje rozsądny, określony przez organ rozstrzygający okres czasu, podczas którego wnioskodawca może wykazać, że niedopełnienie tych obowiązków było spowodowane okolicznościami, na które nie miał wpływu.

Wskaźnik 42.2: Decyzja zawiera odniesienie do podanego przez wnioskodawcę usprawiedliwienia niedopełnienia swoich obowiązków.

Dobre praktyki

- Istnieje system, który śledzi datę wydania decyzji o umorzeniu.

18. Zakończenie rozpatrywania w jak najkrótszym terminie.

Artykuł 31 ust. 2-5 APD

STANDARD 43: Każdy etap procedury azylowej w pierwszej instancji jest przeprowadzany bez zbędnej zwłoki.

Wskaźnik 43.1: Istnieje jasny opis przepływu pracy i działań w celu dotrzymania wyznaczonych terminów. Przepływ pracy jest poddawany regularnemu przeglądowi/korektom.

Wskaźnik 43.2: Ustanowiono wewnętrzne wytyczne określające przewidywane ramy czasowe poszczególnych etapów procedury.

STANDARD 44: Przesłuchanie jest organizowane w sposób zapobiegający niepotrzebnym opóźnieniom.

Wskaźnik 44.1: Przesłuchanie ma nastąpić jak najszybciej (zgodnie z prawem krajowym) po złożeniu wniosku i biorąc pod uwagę Standard 28.

Wskaźnik 44.2: Stosowane są środki w celu zapewnienia możliwości jak najszybszego przeprowadzenia przesłuchania w przypadku wystąpienia jakichkolwiek nieprzewidzianych okoliczności ze strony organu rozstrzygającego.

Wskaźnik 44.3: Wszelkie znane problemy związane z językiem używanym przy tłumaczeniu ustnym podczas przesłuchania są określone i rozwiązywane przed przesłuchaniem w celu znalezienia odpowiednich alternatyw.

Wskaźnik 44.4: Wszelkie niezbędne ustalenia dotyczące szczególnych gwarancji proceduralnych są dokonywane wkrótce po rejestracji i przed przesłuchaniem, w tym ustalenia dotyczące najbardziej odpowiedniego czasu na przesłuchanie.

Wskaźnik 44.5: Zgoda na odroczenie planowanego przesłuchania na wniosek wnioskodawcy jest dopuszczalna zgodnie z ustawodawstwem krajowym jedynie po przedstawieniu ważnego uzasadnienia.

STANDARD 45: Sprawy będące w toku są ściśle monitorowane i właściwie zarządzane.

Wskaźnik 45.1: Opracowano wewnętrzny mechanizm monitorowania spraw w toku; gdzie i jak długo trwają poszczególne etapy procedury.

Wskaźnik 45.2: W oparciu o wyniki monitorowania stosowane są niezbędne środki w celu zmniejszenia liczby spraw w toku.

Dobre praktyki

- Gromadzone są szczegółowe informacje o krajach pochodzenia lub ustanawiane są wytyczne koncentrujące się na konkretnych grupach toczących się spraw.
- Wnioski o wysokim współczynniku uznawalności/ochrony są traktowane priorytetowo.

19. Decyzja

a) Przedstawianie uzasadnienia faktycznego i prawnego

Artykuł 11 ust. 2 APD

STANDARD 46: Ustanowiono mechanizm zapewniania jakości w celu zagwarantowania, że wszystkie decyzje są należycie uzasadnione zarówno pod względem faktycznym, jak i prawnym.

Wskaźnik 46.1: Udostępniono narzędzia pomocnicze, aby pomóc urzędnikowi prowadzącemu sprawę w formalnym uzasadnieniu decyzji (np. listy kontrolne, wytyczne itp.).

Wskaźnik 46.2: Wzory decyzji są dostępne dla urzędnika prowadzącego sprawę.

Wskaźnik 46.3: Wprowadza się system kontroli jakości w celu regularnego przeglądu przesłuchań i decyzji, w tym przekazywania informacji zwrotnych urzędnikom prowadzącym sprawy.

Dobre praktyki

- Zasada „czterech oczu” gwarantuje, że każda decyzja została rozpatrzona i poddana przeglądowi przez co najmniej dwóch członków personelu, zanim została ona sfinalizowana.
- Zarówno w odniesieniu do szkoleń, jak i do celów informacyjnych prowadzi się „bank prowadzonych sprawy” lub repozytorium decyzji. Bank prowadzonych sprawy lub repozytorium decyzji mogą obejmować decyzje różnych państw dotyczące różnych spraw azylowych, które zostały poddane przeglądowi przez właściwy zespół lub departament i spełniają kryteria jakości.

Narzędzie zapewniania jakości EASO

Celem **narzędzia zapewnającego jakość** jest dostarczenie państwom członkowskim UE i krajom stowarzyszonym wspólnych ram dla wewnętrznej oceny i zapewnienia jakości. To elastyczne narzędzie pozwala uzyskać przejrzystość i spójność przy ocenie jakości procesu azylowego, zwłaszcza przy przesłuchaniu i podejmowaniu decyzji w pierwszej instancji. Obydwa moduły narzędzia mogą być stosowane łącznie w celu uzyskania pełnej ogólnej oceny jakości rozpatrywania wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej bądź oddzielnie, jeżeli istnieje konieczność skoncentrowania się tylko na jednym z dwóch aspektów.

STANDARD 47: Jeżeli wniosek jest składany w imieniu małoletniego dziecka wnioskodawcy, organ rozstrzygający zwraca szczególną uwagę na wszelkie konkretne powody, które mogą mieć indywidualne zastosowanie do tego dziecka.

Wskaźnik 47.1: Urzędnicy prowadzący sprawę otrzymują specjalne wewnętrzne wytyczne dotyczące sposobu uwzględniania sytuacji dzieci pod opieką.

Poradnik praktyczny EASO: najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka w procedurach azylowych

Poradnik praktyczny oferuje wytyczne i wsparcie dla właściwych organów krajowych w zakresie wymaganych gwarancji i zabezpieczeń zapewniających priorytetowe traktowanie najlepszego zabezpieczenia interesów dziecka przy podejmowaniu decyzji dotyczących dziecka w procedurach azylowych. Jest on podzielony na pięć sekcji, które zawierają 1) przegląd terminologii; 2) tło i elementy najlepszego zabezpieczenia interesów dziecka; 3) odpowiednie gwarancje; 4) wytyczne dotyczące sposobu oceny najlepszego zabezpieczenia interesów w praktyce; oraz 5) wskaźniki narażenia i ryzyka. Na końcu poradnika znajduje się również kompletna lista kontrolna, opracowana w sposób zapewniający wykonanie przez organy odpowiedzialne wszystkich najważniejszych etapów oraz ich odpowiednie uwzględnienie w ocenie sposobu najlepszego zabezpieczenia interesów dziecka. Poradnik uzupełnia szereg załączników, wybór dokumentów programowych i wytycznych dotyczących omawianego tematu oraz przegląd ram prawnych, w tym międzynarodowych, europejskich i unijnych instrumentów prawnych.

b) Powiadomienie o decyzji

Artykuł 12 ust. 1 lit. e) oraz f) APD
Artykuł 19 ust. 1 APD

STANDARD 48: Wnioskodawca jest należyście powiadamiany o decyzji.

Wskaźnik 48.1: Organ rozstrzygający wprowadził mechanizm w celu zapewnienia, że wnioskodawca zostanie powiadomiony o decyzji w rozsądnym terminie.

STANDARD 49: Wnioskodawca jest informowany o decyzji w języku dla niego zrozumiałym.

Wskaźnik 49.1a: Jeżeli wnioskodawca zostaje powiadomiony o decyzji pocztą, za pośrednictwem przesyłki elektronicznej lub pośrednika, dołącza się do niej dokument w języku zrozumiałym dla wnioskodawcy, który informuje o tej decyzji.

LUB

Wskaźnik 49.1b: Jeżeli wnioskodawca jest osobiście powiadamiany o decyzji, jest on informowany o wyniku postępowania w języku, który rozumie.

- **Uwaga dodatkowa:** W przypadkach, w których doradca prawny lub adwokat reprezentuje wnioskodawcę, decyzja może zostać przekazana do wiadomości doradcy prawnego lub adwokata albo wnioskodawcy.

STANDARD 50: W przypadku negatywnej decyzji⁽⁴⁾, wnioskodawca otrzymuje dokładne i precyzyjne informacje dotyczące sposobu odwołania się od decyzji.

Wskaźnik 50.1: Wnioskodawca otrzymuje na piśmie informację o sposobie odwołania się od decyzji odmownej, w tym nazwę i adres sądu lub trybunału właściwego do rozpatrzenia odwołania oraz mające zastosowanie terminy na odwołanie się od decyzji odmownej, zgodnie z prawem krajowym.

- **Uwaga dodatkowa:** Informacje należy przekazywać w sposób zrozumiały i unikając specjalistycznych sformułowań.
- **Uwaga dodatkowa:** Informacje powinny być udzielane ustnie przynajmniej osobom niepiśmiennym, lub w sytuacji, gdy dana osoba nie rozumie informacji przekazanych jej w formie pisemnej.

⁽⁴⁾ W przypadku odesłania do decyzji odmownej odnosi się to do statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

Dobre praktyki

- Zapewnia się pisemną informację o tym, jak zaskarżyć decyzję odmowną, w języku zrozumiałym dla wnioskodawcy. Jeżeli jest to konieczne i stosowne, informacje są także przekazywane ustnie, w języku zrozumiałym dla wnioskodawcy.

Wskaźnik 50.2: Wnioskodawca otrzymuje informacje na temat suspensywności odwołania, w tym informacje na temat sposobu wnioskowania o zawieszenie wszelkich środków dotyczących wydalenia zgodnie z ustawodawstwem krajowym.

Wskaźnik 50.3: Informacja o sposobie odwołania się od decyzji odmownej jest przekazywana wraz z powiadomieniem o decyzji odmownej, jeżeli wnioskodawca nie otrzymał tych informacji na wcześniejszym etapie.

- **Uwagi dodatkowe:** Informacje o tym, w jaki sposób można zaskarżyć decyzję odmowną, mogą być domyślnie zawarte w decyzji lub w oddzielnym dokumencie załączonym do decyzji.

Wskaźnik 50.4: Szczególne potrzeby wnioskodawcy są brane pod uwagę przy udzielaniu informacji na temat sposobu odwołania od decyzji odmownej.

- **Uwagi dodatkowe:** Na przykład, osobom niedowidzącym lub niewidomym oraz osobom niepełnosprawnym intelektualnie informacje przekazywane są z uwzględnieniem ich potrzeb.

STANDARD 51: Na wniosek wnioskodawcy udziela się wyjaśnień dotyczących uzasadnienia negatywnej decyzji w pierwszej instancji.

Wskaźnik 51.1: Wnioskodawca ma dostęp do personelu właściwych organów lub innych podmiotów, który może wyjaśnić powody decyzji odmownej w sposób nietechniczny.

Dobre praktyki

- Wszystkie decyzje są ogłaszane ustnie przez właściwych urzędników, którzy w trakcie ogłaszania mogą udzielić wnioskodawcy odpowiedzi na pytania i przedstawić wyjaśnienia.

20. Informacja o opóźnieniu decyzji i jego przyczynach/ramach czasowych

Artykuł 31 ust. 6 APD

STANDARD 52: System monitorowania umożliwia identyfikację przypadków, w których decyzja nie została wydana w terminie.

Wskaźnik 52.1: Istnieje system śledzenia spraw, co do których decyzja nie może zostać podjęta w ciągu sześciu miesięcy od złożenia wniosku.

STANDARD 53: Wnioskodawca otrzymuje informację, gdy decyzja nie została wydana po upływie sześciomiesięcznego okresu.

Wskaźnik 53.1: Organ rozstrzygający informuje wnioskodawcę ustnie lub pisemnie o opóźnieniu w wydaniu decyzji.

Wskaźnik 53.2: Na żądanie, informacja o przyczynach opóźnienia jest podawana ustnie/na piśmie.

Wskaźnik 53.3: Wprowadzono mechanizm umożliwiający organowi szybkie ustalenie przyczyny opóźnienia.

- **Uwaga dodatkowa:** W zależności od kontekstu krajowego, wnioskodawcy należy przekazać dodatkowe informacje na temat wszelkich konkretnych działań, które musi podjąć, takich jak przedłużenie ważności karty wnioskodawcy.

21. Specjalne procedury

a) Procedura przyspieszona

Artykuł 31 ust. 8 APD

STANDARD 54: *W przypadku gdy państwo członkowskie ustanowiło przyspieszony tryb postępowania w ramach krajowego ustawodawstwa w dziedzinie azylu, stosuje się procedury i wytyczne w celu zapewnienia zgodności z podstawami przyspieszenia procedury.*

Wskaźnik 54.1: Państwo członkowskie ustanowiło mechanizm kontroli w celu określenia konkretnych przypadków.

Wskaźnik 54.2: Państwo członkowskie opracowało, w razie potrzeby, wewnętrzne wytyczne dotyczące sposobu stosowania przesłanek, które są zdefiniowane w prawie krajowym.

Wskaźnik 54.3: Państwo członkowskie nie stosuje lub przestaje stosować procedurę przyspieszoną, jeżeli nie może zapewnić odpowiedniego wsparcia wnioskodawcom potrzebującym szczególnych gwarancji proceduralnych.

Dobre praktyki

- Państwo członkowskie posiada cyfrowy mechanizm monitorujący, który monitoruje każdy wniosek (tj. etapy proceduralne, czas trwania, terminy).

STANDARD 55: *W przypadku gdy państwo członkowskie ustanowiło w swoim krajowym ustawodawstwie dotyczącym azylu przyspieszony tryb postępowania w odniesieniu do dzieci bez opieki, stosuje się procedury i wytyczne w celu umożliwienia poszanowania najlepszego zabezpieczenia interesów dziecka w tych warunkach.*

Wskaźnik 55.1: Państwo członkowskie ustanowiło mechanizm kontroli w celu identyfikacji dzieci bez opieki w ramach procedur przyspieszonych.

Wskaźnik 55.2: W razie potrzeby państwo członkowskie opracowało szczegółowe wewnętrzne wytyczne dotyczące sposobu stosowania każdej przesłanki przyspieszenia procedury w odniesieniu do dziecka bez opieki.

Wskaźnik 55.3: Ustanawia się mechanizm kontroli w celu zagwarantowania, że przyspieszone procedury nie są stosowane w odniesieniu do dzieci bez opieki, w przypadku gdy w ramach przyspieszonych procedur nie można zapewnić odpowiedniego wsparcia w celu zaspokojenia szczególnych potrzeb.

STANDARD 56: *W przypadku gdy państwo członkowskie ustanowiło w swoim krajowym ustawodawstwie dotyczącym azylu przyspieszony tryb postępowania, wprowadza się mechanizmy umożliwiające przestrzeganie terminów określonych w prawie krajowym.*

Wskaźnik 56.1: Rozsądne terminy określone przez państwo członkowskie są krótsze niż sześć miesięcy, chyba że prawo krajowe stanowi inaczej.

Wskaźnik 56.2: Państwo członkowskie śledzi i monitoruje terminy załatwiania spraw w trybie przyspieszonym.

- **Uwaga dodatkowa:** Monitorowanie może obejmować liczbę spraw w trybie przyspieszonym, które nie zostały rozpatrzone w terminach oraz średnią długość (medianę) procedury przyspieszonej.

b) Procedury badania dopuszczalności

Artykuł 33 ust. 2 APD
Artykuł 34 ust. 1 oraz 2 APD

STANDARD 57: *W przypadku gdy państwo członkowskie ustanowiło procedury badania dopuszczalności w ramach swoich krajowych przepisów dotyczących azylu, stosuje się procedury umożliwiające określenie podstaw do podjęcia decyzji o niedopuszczalności wniosku.*

Wskaźnik 57.1: Państwo członkowskie ustanowiło mechanizm kontroli w celu określenia konkretnych przypadków.

Wskaźnik 57.2: Państwo członkowskie opracowało niezbędne wewnętrzne wytyczne dotyczące sposobu stosowania przesłanek, które są zdefiniowane w prawie krajowym.

Wskaźnik 57.3: Ustanowiono mechanizm mający na celu sprawdzenie, czy inne państwo członkowskie nie udzieliło już ochrony międzynarodowej.

STANDARD 58: *Wprowadzono przepisy umożliwiające wnioskodawcom przedstawienie swoich opinii w odniesieniu do przesłanek dopuszczalności.*

Wskaźnik 58.1: Wnioskodawca jest informowany o tym, że wniosek jest rozpatrywany w ramach procedury badania dopuszczalności i na jakich przesłankach.

Wskaźnik 58.2: Organizowane jest przesłuchanie, podczas którego wnioskodawcy zadawane są konkretne pytania dotyczące kryteriów niedopuszczalności, z uwzględnieniem szczególnych wyjątków dotyczących kolejnych wniosków.

STANDARD 59: *Jeżeli przesłuchanie w sprawie dopuszczalności wniosku jest prowadzone przez organy inne niż organ rozstrzygający, personel prowadzący przesłuchanie jest odpowiednio przeszkolony do tego zadania.*

Wskaźnik 59.1: Personel ukończył niezbędne szkolenie podstawowe, zwłaszcza w zakresie międzynarodowego prawa w dziedzinie praw człowieka, dorobku prawnego Unii Europejskiej w zakresie azylu oraz technik przeprowadzania przesłuchań, zorganizowane przez organ krajowy lub przez EASO.

STANDARD 60: *Jeżeli przesłuchanie w sprawie dopuszczalności wniosku jest prowadzone przez organy inne niż organ rozpatrujący, państwo członkowskie opracowało wewnętrzne wytyczne dotyczące sposobu prowadzenia przesłuchania w sprawie dopuszczalności wniosku.*

Wskaźnik 60.1: Wytyczne dotyczące przeprowadzania przesłuchań są dostępne dla odpowiednich pracowników i są przez nich stosowane.

c) Kolejne wnioski

Artykuł 40 ust. 1 pkt 3 APD
Artykuł 41 ust. 1 APD
Artykuł 21 QD

STANDARD 61: *Ustanowiono procedurę mającą na celu zapewnienie, że kolejny wniosek jest rozpatrywany z uwzględnieniem badania poprzednich wniosków.*

Wskaźnik 61.1: Urzędnik prowadzący sprawę odpowiedzialny za rozpatrzenie kolejnego wniosku ma dostęp do wszystkich elementów dokumentacji z poprzednich postępowań.

STANDARD 62: Ustanowiono procedurę wstępnego rozpatrzenia.

Wskaźnik 62.1: Istnieją wewnętrzne wytyczne dotyczące tego, co można uznać za nowe elementy lub ustalenia, które w znaczący sposób zwiększają prawdopodobieństwo, że wnioskodawca kwalifikuje się jako beneficjent ochrony międzynarodowej, chyba że zostały one już wystarczająco szczegółowo określone w prawie krajowym.

Wskaźnik 62.2: Przesłuchanie jest organizowane, chyba że prawo krajowe zezwala na przeprowadzenie procedury wstępnego rozpatrzenia wyłącznie na podstawie oświadczeń pisemnych, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 40 ust. 6^(*).

Wskaźnik 62.3: Państwo członkowskie informuje wnioskodawcę o wyniku procedury wstępnego rozpatrzenia.

Wskaźnik 62.4: Ustanowiono mechanizm, zgodnie z którym dopuszczalny kolejny wniosek jest dalej rozpatrywany w ramach odpowiedniej procedury.

STANDARD 63: W przypadku gdy państwo członkowskie ustanowiło ograniczenia prawa do pozostania w przypadku kolejnego wniosku w ramach swoich krajowych przepisów dotyczących azylu, ustanawia się procedurę w celu zapewnienia zgodności z zasadą non-refoulement.

Wskaźnik 63.1: Wprowadzono mechanizm kontrolny służący do identyfikacji odpowiednich przypadków.

Wskaźnik 63.2: Ustanowiono wewnętrzne wytyczne w odniesieniu do każdego z tych obszarów.

Wskaźnik 63.3: Wprowadzono środki mające na celu zapewnienie przestrzegania zasady non-refoulement.

d) Procedury graniczne

Artykuł 43 ust. 1 oraz 2 APD
Artykuł 25 ust. 6 lit. b)

STANDARD 64: W przypadku gdy państwo członkowskie ustanowiło procedury graniczne w ramach swojego krajowego ustawodawstwa dotyczącego azylu, ustanowiono mechanizm w celu zapewnienia właściwych podstaw do zastosowania procedury granicznej.

Wskaźnik 64.1: Ustanowiono mechanizm kontroli w celu określenia odpowiednich przypadków.

Wskaźnik 64.2: Państwo członkowskie nie stosuje lub przestaje stosować procedurę graniczną, jeżeli nie może zapewnić odpowiedniego wsparcia wnioskodawcom potrzebującym szczególnych gwarancji proceduralnych.

STANDARD 65: W przypadku gdy państwo członkowskie ustanowiło w swoim krajowym ustawodawstwie dotyczącym azylu procedury graniczne w odniesieniu do dzieci bez opieki, stosuje się mechanizm umożliwiający poszanowanie najlepszego zabezpieczenia interesów dziecka.

Wskaźnik 65.1: Państwo członkowskie ustanowiło mechanizm kontroli w celu identyfikacji dzieci bez opieki w ramach procedury granicznej.

Wskaźnik 65.2: W razie potrzeby państwo członkowskie opracowało szczegółowe wewnętrzne wytyczne dotyczące sposobu stosowania każdej odpowiedniej przesłanki z art. 25 ust. 6 lit. b) APD w odniesieniu do dzieci bez opieki.

(*) Artykuł 40 ust. 6 APD: „Procedura, o której mowa w niniejszym artykule, może mieć również zastosowanie w przypadku: (a) osoby pozostającej na utrzymaniu, która składa wniosek po tym, jak zgodnie z art. 7 ust. 2 wyraziła zgodę, aby jej sprawa została rozpatrzona na podstawie wniosku złożonego w jej imieniu; lub (b) małoletniego niepozostającego w związku małżeńskim, który składa wniosek po tym, jak złożono wniosek w jego imieniu zgodnie z art. 7 ust. 5 lit. c). W takich przypadkach, wstępne rozpatrzenie, o którym mowa w ust. 2, polega na sprawdzeniu, czy istnieją okoliczności faktyczne odnoszące się do sytuacji osoby pozostającej na utrzymaniu lub małoletniego niepozostającego w związku małżeńskim, które uzasadniają odrębny wniosek.

Wskaźnik 65.3: Ustanawia się mechanizm kontroli w celu zagwarantowania, że procedury graniczne nie są stosowane w odniesieniu do dzieci, w przypadku gdy w ramach procedur granicznych nie można zapewnić odpowiedniego wsparcia w celu zaspokojenia ich szczególnych potrzeb.

STANDARD 66: *W przypadku gdy państwo członkowskie ustanowiło procedury graniczne w ramach swojego krajowego ustawodawstwa dotyczącego azylu, wprowadza się mechanizmy umożliwiające przestrzeganie terminów określonych w prawie krajowym.*

Wskaźnik 66.1: Państwo członkowskie ustanowiło w swoim prawie krajowym rozsądne terminy dla procedur granicznych.

Wskaźnik 66.2: Rozsądne terminy określone przez państwo członkowskie są krótsze niż cztery tygodnie.

Wskaźnik 66.3: Państwo członkowskie śledzi i monitoruje terminy realizacji procedur granicznych.

Wskaźnik 66.4: Wprowadzono środki gwarantujące wnioskodawcom, których wniosek nie został rozpatrzony w terminie czterech tygodni, dostęp do terytorium danego państwa członkowskiego.

e) Ustalanie priorytetów

Artykuł 31 ust. 7 APD

STANDARD 67: *W przypadku gdy państwo członkowskie stosuje priorytetyzację w zakresie rozpatrywania wniosków, ustanawia się mechanizmy w celu zapewnienia, że odpowiednie sprawy są identyfikowane i procedowane w ramach odpowiedniej procedury.*

Wskaźnik 67.1: Państwo członkowskie ustanowiło mechanizm kontroli w celu określenia konkretnych przypadków.

Wskaźnik 67.2: Państwo członkowskie opracowało niezbędne wewnętrzne wytyczne dotyczące sposobu ustalania priorytetów w ramach procedury.

Wskaźnik 67.3: Państwo członkowskie śledzi i monitoruje terminy realizacji wniosków o nadanym priorytecie.

Dobre praktyki

- Państwo członkowskie posiada cyfrowy mechanizm monitorujący, który monitoruje każdy wniosek (tj. kroki proceduralne, czas trwania, terminy).

22. Cofnięcie ochrony międzynarodowej

Artykuły 44–45 APD

STANDARD 68: *Ustanawia się mechanizm mający na celu zidentyfikowanie nowych elementów lub ustaleń, które mogą wskazywać na potrzebę ponownego rozważenia zasadności przyznanej uprzednio ochrony międzynarodowej.*

Wskaźnik 68.1: Organ rozstrzygający ustanowił mechanizm współpracy z innymi właściwymi organami krajowymi lub innymi państwami członkowskimi w celu zapewnienia gromadzenia istotnych nowych elementów lub ustaleń, które mogą wskazywać na istnienie powodów do ponownego rozważenia zasadności przyznanej ochrony międzynarodowej.

Wskaźnik 68.2: Stosowane są mechanizmy mające na celu zagwarantowanie, że dokładne, aktualne i odpowiednie informacje o krajach pochodzenia danych osób, uzyskane z różnych źródeł, są dostępne dla odpowiednich urzędników prowadzących daną sprawę. Ma to na celu zidentyfikowanie nowych elementów lub ustaleń, które mogą wskazywać, że istnieją powody do ponownego rozważenia zasadności przyznanej ochrony międzynarodowej.

Wskaźnik 68.3: Państwo członkowskie ustanowiło mechanizm pozwalający ocenić, czy nowe elementy lub ustalenia są wystarczające do rozpoczęcia procesu ponownego rozpatrzenia zasadności udzielonej ochrony międzynarodowej.

STANDARD 69: Ustanawia się mechanizm mający na celu umożliwienie przestrzegania warunków cofnięcia ochrony międzynarodowej.

Wskaźnik 69.1: Organ rozstrzygający opracował, w razie potrzeby, wewnętrzne wytyczne dotyczące sposobu stosowania warunków, na których można cofnąć ochronę międzynarodową, zgodnie z postanowieniami zawartymi w QD, ze szczególnym uwzględnieniem ogólnej zasady poufności w ramach procedury azylowej.

STANDARD 70: Wprowadzono przepisy umożliwiające wnioskodawcom przedstawienie swojej opinii w odniesieniu do ponownego rozpatrzenia zasadności przyznania im ochrony międzynarodowej.

Wskaźnik 70.1: Wnioskodawca zostaje poinformowany na piśmie o tym, że zasadność przyznania mu ochrony międzynarodowej jest ponownie rozpatrywana i to ponowne rozpatrywanie jest oparte na nowych elementach i ustaleniach.

Wskaźnik 70.2a: Organizowane jest przesłuchanie, podczas którego beneficjent ochrony międzynarodowej otrzymuje konkretne pytania dotyczące nowych elementów lub ustaleń.

LUB

Wskaźnik 70.2b: Beneficjent ochrony międzynarodowej może przedstawić na piśmie oświadczenia dotyczące powodów, dla których udzielona mu ochrona międzynarodowa nie powinna zostać cofnięta. Oświadczenia te muszą być uwzględnione przez organ rozpatrujący wniosek.

Załącznik – Zestawienie

Standardy i wskaźniki operacyjne: procedura rozpatrywania wniosku o udzielenie azylu

DOSTĘP DO PROCEDURY

1. WYSTĘPOWANIE Z WNIOSEM

Standard	Wskaźnik
<p>1. Organy mogące przyjmować wnioski są świadome swoich obowiązków, a ich personel jest wystarczająco wykwalifikowany.</p>	<p>1.1. Zadania i obowiązki właściwych organów są dokumentowane.</p> <p>1.2. Personel pracujący na przejściach granicznych i w ośrodkach zatrzymań został przeszkolony na poziomie niezbędnym do wykonywania swoich zadań i obowiązków związanych z procedurą azylową. Szkolenie to obejmuje sposoby dostrzegania, że dana osoba może chcieć ubiegać się o ochronę międzynarodową, w oparciu m.in. o art. 10 podręcznika Schengen oraz praktyczny przewodnik na temat dostępu do procedury azylowej opracowany przez Frontex i sposób informowania osób, że mogą one ubiegać się o ochronę międzynarodową.</p>
<p>2. Personel organów mogących przyjmować wnioski posiada istotne informacje i instrukcje w celu poinformowania wnioskodawców o tym, gdzie i w jaki sposób można składać wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej.</p>	<p>2.1. Wszystkie odpowiednie organy mają dostęp do pisemnych instrukcji i informacji umożliwiających przygotowanie się do informowania wnioskodawców o miejscu i sposobie złożenia wniosku.</p> <p>2.2. Instrukcje i informacje są sformułowane w sposób zrozumiały dla pracowników odpowiednich organów.</p> <p>2.3. W przypadku gdy dana osoba składa wniosek do organu, który nie jest właściwy do jego rejestracji, wnioskodawca jest niezwłocznie informowany o tym, w jaki sposób i gdzie wniosek zostanie zarejestrowany, w tym o terminach składania wniosku do właściwego organu.</p>
<p>3. Personel ośrodków zatrzymań oraz na przejściach granicznych dysponuje narzędziami umożliwiającymi udzielenie zrozumiałych informacji osobom, które mogą chcieć złożyć wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, na temat tego, gdzie i jak to zrobić.</p>	<p>3.1. Standardowe informacje dotyczące możliwości ubiegania się o ochronę międzynarodową zostały udostępnione osobom, które mogą chcieć złożyć wniosek, w formie pisemnej lub ustnej, w razie konieczności.</p> <p>3.2. Informacje podaje się w najkrótszym możliwym terminie, aby zapewnić zidentyfikowanym wnioskodawcom możliwość niezwłocznego złożenia wniosku.</p> <p>3.3. Informacje na temat możliwości złożenia wniosku są dostępne w odpowiednich językach.</p> <p>3.4. Informacje dla osób, które mogą chcieć złożyć wniosek, są dostosowane do wieku/ poziomu zrozumienia wnioskodawcy.</p>

4. Usługi w zakresie tłumaczeń ustnych są dostępne bezpłatnie, w razie konieczności.	
	4.1. Ustalenia dotyczące niezbędnego tłumaczenia ustnego w związku z procedurą są podejmowane niezwłocznie po stwierdzeniu takiej potrzeby.
5. W ośrodkach zatrzymań i na przejściach granicznych organizacje i osoby świadczące pomoc i doradztwo oraz ich tłumacze ustni mają odpowiedni dostęp do wnioskodawców w celu udzielenia im pomocy.	
	5.1. Dostęp ten ograniczyć można jedynie w przypadku, gdy na mocy prawa krajowego jest to obiektywnie konieczne ze względów bezpieczeństwa, porządku publicznego lub administracyjnego zarządzania danymi przejściami granicznymi, pod warunkiem że dostęp nie zostanie tym samym drastycznie ograniczony lub uniemożliwiony. 5.2. W przypadku ustanowienia zasad dotyczących obecności osób i organizacji świadczących pomoc i doradztwo, są one jasne i dostępne dla wnioskodawcy lub jego doradcy lub adwokata, a także tłumacza ustnego. 5.3. Wnioskodawcy przebywający w ośrodkach zatrzymań mają dostęp do środków komunikacji ze swoimi doradcami/adwokatami.
6. Organizacje i osoby oferujące doradztwo są w stanie spotkać się z wnioskodawcami i rozmawiać z nimi z zachowaniem prywatności.	
	6.1. Jeśli istnieją zasady dotyczące godzin odwiedzin, czas ten jest wystarczająco długi, aby umożliwić skuteczne spotkanie z wnioskodawcami. 6.2. Organizacje i osoby oferujące doradztwo mogą spotkać się z wnioskodawcą w miejscu i na warunkach zapewniających odpowiednią prywatność.
7. Osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową na przejściach granicznych oraz przebywające w ośrodku zatrzymań, są informowane o istnieniu organizacji lub osób oferujących doradztwo i mogą się z nimi skutecznie skontaktować.	
	7.1. Informacje o tym, jak skontaktować się z odpowiednimi organizacjami i osobami oferującymi doradztwo są dostępne w różnych językach. 7.2. Środki umożliwiające kontakt z tymi organizacjami i osobami są udostępniane wnioskodawcy.
8. Wprowadzono gwarancje w celu zapewnienia każdej osobie możliwości złożenia wniosku we własnym imieniu.	
	8.1. W sytuacjach, w których prawo krajowe przewiduje, że wniosek może zostać złożony przez wnioskodawcę w imieniu osób dorosłych pozostających na jego utrzymaniu, organy sprawdzają w każdym przypadku, czy osoba dorosła pozostająca na utrzymaniu może złożyć wniosek we własnym imieniu. Informacje te przekazuje się osobie dorosłej pozostającej na utrzymaniu. 8.2. Szkolenie dla organów mogących przyjmować wnioski obejmuje wskazówki, jak wykrywać przesłanki wskazujące na to, że dziecko bez opieki może chcieć ubiegać się o ochronę międzynarodową, oraz na temat tego, jak formułować pytania w sposób uwzględniający kwestie wiekowe.
9. Istnieje skuteczny mechanizm gwarantujący możliwie najszybsze przypisanie przedstawiciela dziecku bez opieki, które złoży wniosek.	
	9.1. Organy mogące przyjmować wnioski otrzymują instrukcje dotyczące sposobu kierowania dzieckiem do właściwych organów ds. ochrony dzieci. 9.2. Grupa wykwalifikowanych potencjalnych przedstawicieli jest wystarczająca, aby zapewnić wyznaczenie przedstawiciela dla każdego dziecka bez opieki i zagwarantować, że przedstawiciele nie będą odpowiedzialni za zbyt wiele spraw jednocześnie.

2. REJESTRACJA WNIOSKU

10. W przypadku wystąpienia z wnioskiem przez daną osobę wniosek jest rejestrowany niezwłocznie lub wnioskodawca otrzymuje od razu termin rejestracji w ciągu kolejnych trzech dni roboczych lub w ciągu kolejnych sześciu dni roboczych, w przypadku gdy wystąpiono z wnioskiem nie do organu, który jest właściwy do jego rejestracji.

	10.1 Wprowadzono system umawiania spotkań w przypadku, gdy rejestracja wniosku nie może odbyć się niezwłocznie. 10.2. Mechanizm, który obejmuje dostępność wystarczającej liczby personelu i wystarczających zasobów, zapewnia, że rejestracja odbywa się w ciągu trzech dni roboczych lub w ciągu sześciu dni roboczych w przypadku zwrócenia się z wnioskiem do organu niewłaściwego do jego rejestracji.

11. Wniosek jest prawidłowo rejestrowany.

	11.1. Wnioskodawca jest fizycznie obecny przy rejestracji wniosku, chyba że prawo krajowe stanowi inaczej lub wnioskodawca nie może udać się do ośrodka rejestracji z przyczyn niezależnych od niego. 11.2. Rejestracja odbywa się w sposób, który w miarę możliwości zapewnia prywatność. 11.3. Dane osobowe każdego wnioskodawcy są rejestrowane, niezależnie od tego, czy wniosek został złożony bezpośrednio czy przez wnioskodawcę w imieniu osób pozostających na jego utrzymaniu.

3. SKŁADANIE WNIOSKU

12. Wnioskodawca jest informowany o swoich prawach i obowiązkach związanych ze złożeniem wniosku najpóźniej w momencie jego rejestracji.

	12.1. Wnioskodawca otrzymuje pisemne informacje o tym, w jaki sposób i gdzie złożyć wniosek, a także o konsekwencjach niezłożenia wniosku. 12.2. Pisemne informacje są uzupełniane ustnymi wyjaśnieniami w celu zagwarantowania, że wnioskodawca wszystko zrozumiał, w razie potrzeby.

13. Złożenie wniosku następuje możliwie jak najszybciej po jego rejestracji.

	13.1(a) Jeżeli prawo krajowe przewiduje, że wnioski powinny być składane na specjalnym formularzu, który ma być wypełniony przez wnioskodawcę, formularz ten jest przekazywany przy rejestracji wraz z wyjaśnieniami dotyczącymi sposobu przekazania go organowi rozpatrującemu. LUB 13.1(b) Jeżeli prawo krajowe przewiduje, że wnioski należy składać osobiście i w wyznaczonym miejscu po rejestracji, wprowadzono system umawiania spotkań w przypadku, gdy rejestracja wniosku nie może odbyć się niezwłocznie. 13.2. Wprowadzono system monitorowania pozwalający śledzić upływ czasu między rejestracją wniosku a jego złożeniem.

14. Jeżeli prawo krajowe wymaga, aby wnioskodawca został zaproszony na przesłuchanie w celu złożenia wniosku, w razie potrzeby zapewnia się tłumaczenie ustne.

- 14.1.** Przed rozpoczęciem lub na początku każdego takiego przesłuchania ocenia się i zwraca uwagę na konieczność korzystania z usług tłumacza ustnego.
- 14.2** Liczba tłumaczy ustnych jest wystarczająca, aby zapewnić terminowe złożenie wniosku.

15. Jeżeli za przyjęcie wniosku odpowiedzialny jest inny organ niż organ rozstrzygający, dokumentacja wniosku dociera do organu rozstrzygającego możliwie jak najszybciej po złożeniu wniosku.

- 15.1.** Istnieje procedura zapewniająca terminowe przekazywanie dokumentacji wniosku do organu rozstrzygającego.
- 15.2.** Organ rozstrzygający śledzi czas między przyjęciem wniosku a otrzymaniem dokumentacji.

16. Jeżeli wniosek został złożony przez wnioskodawcę w imieniu osób pełnoletnich pozostających na jego utrzymaniu i posiadających zdolność prawną, wymagana jest pisemna zgoda tych osób.

- 16.1.** Osoby dorosłe pozostające na utrzymaniu są informowane indywidualnie i w miejscu zapewniającym wystarczającą prywatność.
- 16.2.** Osoby dorosłe pozostające na utrzymaniu wnioskodawcy zostały poinformowane o konsekwencjach złożenia wniosku w ich imieniu oraz o ich prawie do złożenia odrębnego wniosku, przed złożeniem wniosku lub przed przeprowadzeniem przesłuchania.
- 16.3.** Do uzyskania zgody osób dorosłych pozostających na utrzymaniu wnioskodawcy stosowany jest formularz, który jest odrębny od formularza wniosku „głównego” wnioskodawcy.
- 16.4.** Podczas informowania osób pozostających na utrzymaniu w razie potrzeby zapewnione jest tłumaczenie ustne.

17. Wszyscy wnioskodawcy otrzymują dokument potwierdzający ich status.

- 17.1.** Istnieje system gwarantujący, że dokument jest wydawany jak najszybciej po zarejestrowaniu wniosku lub najpóźniej w ciągu trzech dni roboczych od daty złożenia wniosku.

GWARANCJE DLA WNIOSKODAWCY

4. GWARANCJE PROCEDURALNE DLA WNIOSKODAWCÓW OSZCZEGÓLNYCH POTRZEBACH

18. Ustanowiono procedury mające na celu określenie, ocenę i zaspokojenie szczególnych potrzeb w rozsądnym okresie czasu po złożeniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej i są one stosowane w trakcie całego postępowania.

- 18.1.** Procedury te jednoznacznie określają, kto jest odpowiedzialny za identyfikację, ocenę szczególnych potrzeb i zapewnienie odpowiedniego reagowania, tak aby wnioskodawcy potrzebujący szczególnych gwarancji proceduralnych, mogli korzystać ze wszystkich praw i dopełnić wszystkich obowiązków w trakcie postępowania.
- 18.2.** Wprowadzono wytyczne dotyczące sposobu identyfikacji i oceny szczególnych potrzeb i sposobów reagowania na nie.

19. Proces identyfikacji, oceny i reagowania na szczególne potrzeby jest skutecznie stosowany w trakcie całej procedury.

- 19.1.** Przydzielane są wystarczające środki na identyfikację, ocenę i szybkie reagowanie na szczególne potrzeby.
- 19.2.** Wstępna identyfikacja i ocena szczególnych potrzeb jest przeprowadzana w rozsądnym czasie, zapewniając jednocześnie odpowiednią identyfikację i ocenę szczególnych potrzeb, które pojawią się na późniejszym etapie.
- 19.3.** W stosownych przypadkach, w ocenie szczególnych potrzeb uczestniczą wyspecjalizowane podmioty.
- 19.4.** Ustanawia się i wykorzystuje kanały komunikacji i współpracy między organem recepcyjnym a organem rozpatrującym.
- 19.5.** Mechanizmy przekierowywania do właściwych organów powinny być adekwatnie stosowane we wszystkich właściwych przypadkach.

5. UDZIELANIE INFORMACJI I DORADZTWO

20. Ustanowiono odpowiedni mechanizm bezpłatnego udzielania informacji prawnych i proceduralnych na żądanie.

- 20.1.** Role podmiotów udzielających informacji oraz terminy udzielania tych informacji są wyraźnie określone.
- 20.2.** Odpowiedzialność za opracowanie i aktualizację informacji jest wyraźnie określona.
- 20.3.** Wnioskodawcy są informowani o etapach procedury i mających zastosowanie ramach czasowych.
- 20.4.** Wnioskodawcy są informowani o prawach i obowiązkach, w tym o obowiązku przedstawienia elementów niezbędnych do uzasadnienia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, oraz o ewentualnych skutkach niewywiązywania się z tych obowiązków i braku współpracy z organami.
- 20.5.** Informacje na temat poszczególnych etapów procedury są przekazywane w odpowiednim czasie, aby umożliwić wnioskodawcom skorzystanie z przysługujących im praw i wywiązanie się z obowiązków.

21. Skutecznie stosuje się mechanizm udzielania informacji prawnych i proceduralnych.

- 21.1.** Przydzielane są wystarczające środki w celu zapewnienia skutecznego udzielania informacji prawnych i proceduralnych.
- 21.2.** Pracownicy, którzy udzielają informacji, tłumaczą i wyjaśniają je, posiadają niezbędną wiedzę i umiejętności.
- 21.3.** Funkcjonowanie mechanizmu podlega regularnej ocenie.
- 21.4.** Ewentualne niedociągnięcia w funkcjonowaniu mechanizmu są niezwłocznie usuwane.

22. Zagwarantowanie, że wnioskodawca zrozumiał informacje na temat procedury i swojego indywidualnego przypadku.

- 22.1.** W przypadku gdy informacje są przekazywane na piśmie, informacja jest wyrażana w sposób jasny i nietechniczny oraz, o ile to możliwe, w języku zrozumiałym dla wnioskodawcy.
- 22.2.** Jeżeli jest to konieczne i stosowne, informacje są także przekazywane ustnie, w języku zrozumiałym dla wnioskodawcy.
- 22.3.** Jeżeli informacje są przekazywane ustnie, organ zapewnia, że wnioskodawca zrozumiał podane informacje.
- 22.4.** Informacje są przekazywane w sposób uwzględniający szczególne potrzeby i indywidualną sytuację wnioskodawców.

6. PRAWO DO POMOCY I REPREZENTACJI PRAWNEJ W PROCEDURZE AZYLOWEJ

23. Wnioskodawca otrzymuje na żądanie informacje na temat możliwości uzyskania dostępu do pomocy prawnej i reprezentacji prawnej.

- 23.1.** Informacje te zawierają warunki, na których udzielana jest bezpłatna pomoc prawna i informacje oraz kroki, jakie należy podjąć w celu złożenia wniosku o pomoc prawną.
- 23.2.** Informacje te obejmują przegląd podmiotów, które mogą zapewnić pomoc i reprezentację prawną zgodnie z prawem krajowym.
- 23.3.** Informacje na temat możliwości skontaktowania się z podmiotami świadczącymi pomoc prawną są udzielane w odpowiednim czasie, aby wnioskodawca mógł skorzystać z prawa do skutecznego środka prawnego.

24. Bezpłatna pomoc i reprezentacja prawna nie są arbitralnie ograniczane.

- 24.1.** Przepisy dotyczące rozpatrywania wniosków o bezpłatną pomoc prawną i reprezentację są jasne i dostępne dla wnioskodawcy, zgodnie z prawem krajowym.

25. Doradca prawny lub adwokat dopuszczony do takiej działalności lub posiadający odpowiednie zezwolenie na podstawie prawa krajowego, który pomaga wnioskodawcy lub reprezentuje go, w odpowiednim czasie uzyskuje dostęp do informacji zawartych w dokumentacji sprawy, na których opiera się decyzja.

- 25.1.** Istnieją zasady regulujące dostęp do istotnych informacji zawartych w dokumentacji.
- 25.2.** Zasady te są jasne i publicznie dostępne.

7. SZKOLENIA I WSPARCIE

26. Wprowadzono program szkoleń dla odpowiedniego personelu organu rozstrzygającego w zakresie wiedzy i umiejętności dotyczących spraw azylowych.

	26.1. Personel został przeszkolony w zakresie międzynarodowych praw człowieka i prawa dotyczącego uchodźców oraz dorobku prawnego Unii Europejskiej w dziedzinie azylu, w tym konkretnych norm prawnych i orzecznictwa. 26.2. Wspecjalizowany personel jest przeszkolony w kwestiach związanych z rozpatrywaniem wniosków o udzielenie azylu dzieci i osób o szczególnych potrzebach. 26.3. Personel został przeszkolony w zakresie technik przeprowadzania przesłuchań, zdobywając w ten sposób ogólną wiedzę na temat okoliczności i doświadczeń, które mogłyby negatywnie wpłynąć na zdolność wnioskodawcy do bycia przesłuchanym.

27. Wprowadzono niezbędne i odpowiednie wsparcie dla personelu.

	27.1. Każdy z urzędników został dokładnie i w odpowiednim czasie zapoznany ze swoją rolą, w tym z obowiązującymi zasadami postępowania. 27.2. Podstawowe szkolenie odbywa się natychmiast po zatrudnieniu i przed rozpoczęciem przeprowadzania przesłuchań przez urzędnika prowadzącego sprawę. 27.3. Szkolenia przypominające i specjalistyczne przeprowadzane są w sposób regularny i w zależności od potrzeb. 27.4. Personel ma możliwość zwrócenia się w razie potrzeby o poradę do ekspertów w konkretnych kwestiach, takich jak kwestie medyczne, kulturowe, religijne, związane z dziećmi lub zagadnieniami dotyczącymi płci społeczno-kulturowej.

ROZPATRYWANIE WNIOSKU

8. PRZESŁUCHANIE

28. Jeżeli wnioskodawca otrzyma zaproszenie na przesłuchanie, informacje o przesłuchaniu przekazywane mu są w sposób bezpośredni, zrozumiały i dokładny.

	28.1. Indywidualne pisemne zaproszenie powinno zawierać co najmniej informacje na temat daty, godziny i miejsca przesłuchania.

29. O ile to możliwe przeprowadzenie przesłuchania poprzedza dokładne przeanalizowanie dokumentacji sprawy.

	29.1. Dokumentacja sprawy jest dostępna dla urzędnika prowadzącego sprawę wystarczająco wcześniej przed przesłuchaniem, aby umożliwić przygotowanie się do przesłuchania. 29.2. Ilekroć jest to możliwe, przygotowanie uwzględnia wszystkie elementy, które mogą mieć wpływ na przeprowadzenie przesłuchania, w tym wszelkie prośby dotyczące konkretnej płci osoby przeprowadzającej przesłuchanie lub tłumacza ustnego. 29.3. Podczas przygotowania uwzględnia się wszystkie elementy istotne dla oceny wniosku. 29.4. Przed przesłuchaniem urzędnik prowadzący sprawę zapoznaje się z odpowiednimi informacjami o kraju pochodzenia (COI), które mają zastosowanie w danej sprawie.

30. Przesłuchanie odbywa się w języku zrozumiałym dla wnioskodawcy.	
	<p>30.1. Istnieje system gwarantujący udostępnienie odpowiedniej i wystarczającej liczby tłumaczy ustnych.</p> <p>30.2. Istnieje system gwarantujący, że tłumacze ustni posiadają niezbędną wiedzę i doświadczenie, aby zapewnić właściwą komunikację z wnioskodawcą lub tłumaczenie dokumentów.</p>
31. Pomieszczenia do przeprowadzania przesłuchań są odpowiednie do tego celu, z pełnym poszanowaniem poufności i bezpieczeństwa.	
	<p>31.1. Ustanowiono wewnętrzne wytyczne dotyczące utworzenia pomieszczenia do przeprowadzania przesłuchań, w szczególności biorąc pod uwagę tych wnioskodawców, którzy mają szczególne potrzeby.</p> <p>31.2. Ustanowiono szczegółowe wytyczne dotyczące bezpieczeństwa i sytuacji wyjątkowych podczas przeprowadzania przesłuchania.</p> <p>31.3. Przesłuchanie odbywa się w oddzielnym pomieszczeniu, gdzie wnioskodawca nie może być obserwowany przez osoby postronne.</p> <p>31.4. Ustanowiono przepisy wewnętrzne gwarantujące, że przesłuchanie nie zostanie niepotrzebnie zakłócone.</p>
32. W momencie rozpoczęcia przesłuchania wyjaśnia się wnioskodawcy cel i kontekst przesłuchania.	
	<p>32.1. Prowadzący przesłuchanie przedstawia się wnioskodawcy, jak również innym osobom znajdującym się w pomieszczeniu, w którym odbywa się przesłuchanie, i wyjaśnia rolę każdej z obecnych osób.</p> <p>32.2. Niezbędne informacje przekazywane wnioskodawcy podczas rozpoczęcia przesłuchania obejmują: cel przesłuchania, zasadę poufności, możliwość przerw, obowiązki wnioskodawcy, możliwość złożenia odpowiednich dokumentów oraz procedurę, której należy przestrzegać, w tym sposób, w jaki przesłuchanie zostanie zarejestrowane lub zaprotokołowane.</p> <p>32.3. Po wstępnym etapie przesłuchania sprawdzane jest wzajemne zrozumienie wnioskodawcy i tłumacza.</p>
33. Zapewnia się warunki do przeprowadzenia prawidłowego przesłuchania.	
	<p>33.1. Przewidziano wystarczająco dużo czasu na przesłuchanie, aby umożliwić wnioskodawcy przedstawienie wszystkich elementów potrzebnych do uzasadnienia wniosku.</p> <p>33.2. Wnioskodawca i tłumacz ustny są zachęceni do wskazywania wszelkich wątpliwości dotyczących komunikacji/zrozumienia na każdym etapie przesłuchania.</p> <p>33.3. W trakcie przesłuchania sprawdza się, czy pytania dotyczące kluczowych elementów zostały prawidłowo zrozumiane.</p> <p>33.4. Wnioskodawca ma możliwość przedstawienia wyjaśnień dotyczących ewentualnych niespójności, sprzeczności lub brakujących elementów podczas przesłuchania.</p> <p>33.5. Przed zakończeniem przesłuchania osoba prowadząca przesłuchanie upewnia się, że wnioskodawca nie ma nic więcej do dodania.</p>

34. Wnioskodawca jest proszony o potwierdzenie treści transkrypcji lub protokołu z przesłuchania, w przypadku gdy nie dokonano nagrania z przesłuchania.

- 34.1a.** Na koniec przesłuchania wnioskodawcy zapewnia się wystarczająco dużo czasu na zapoznanie się z transkryptem/protokołem, aby mógł on potwierdzić jego treść, przedstawić swoje uwagi lub wyjaśnienia w formie ustnej lub pisemnej.
- LUB
- 34.1b.** Wnioskodawca otrzymuje konkretny i rozsądny termin na potwierdzenie treści lub przedstawienie uwag lub złożenie wyjaśnień ustnie lub na piśmie przed podjęciem decyzji przez organ rozstrzygający.
- 34.2.** Wszelkie dodatkowe uwagi lub wyjaśnienia przedstawione przez wnioskodawcę są włączone lub dołączone do transkrypcji/protokołu, w tym wszelkie odmowy potwierdzenia treści przez wnioskodawcę.

35. Wnioskodawca jest odpowiednio informowany o kolejnych etapach procedury.

- 35.1.** Urzędnik prowadzący sprawę upewnia się, że wnioskodawca zrozumiał kolejne etapy procedury.

9. SYSTEM ZARZĄDZANIA SPRAWAMI

36. Wszelkie informacje dotyczące sprawy są przekazywane urzędnikowi prowadzącemu daną sprawę we właściwy sposób i w odpowiednim czasie, tak aby przed przesłuchaniem i przed podjęciem decyzji miał on do dyspozycji wszystkie istotne informacje.

- 36.1.** Wprowadzono system zarządzania sprawami, który umożliwia prawidłowe powiązanie (nowych) informacji z dokumentacją sprawy, w tym na natychmiastowe zlokalizowanie odpowiednich dokumentów sprawy lub zidentyfikowanie właściwego urzędnika prowadzącego sprawę.
- 36.2.** Istnieje możliwość monitorowania czasu między otrzymaniem jakiegokolwiek (nowej) informacji a momentem, w którym dotrze ona do właściwego urzędnika prowadzącego sprawę.

37. System zarządzania sprawami zapewnia poufność informacji zawartych w dokumentacji osobowej wnioskodawcy, zgodnie z RODO.

- 37.1.** Dostęp do dokumentacji osobowej (zarówno w formie elektronicznej, jak i fizycznej) jest śledzony i monitorowany, aby zagwarantować, że tylko odpowiedni personel może mieć dostęp do dokumentacji zgodnie z zasadą ograniczonego dostępu, co może obejmować potrzebę wglądu do dokumentacji sprawy o podobnych profilach lub decyzji w celach informacyjnych.
- 37.2.** Ustanowiono i udostępniono wszystkim odpowiednim pracownikom jasne przepisy wewnętrzne dotyczące sposobu odpowiedzi na wnioski o udzielenie dostępu do dokumentacji składane przez wnioskodawcę, członków rodziny lub przedstawicieli, zgodnie z przepisami krajowymi.

10. INFORMACJE O KRAJU POCHODZENIA

38. Należy zapewnić urzędnikom prowadzącym sprawy dostęp do odpowiednich i aktualnych informacji o kraju pochodzenia.

	38.1. Konieczne jest dokonanie niezbędnych rozwiązań technicznych w celu zapewnienia urzędnikom prowadzącym daną sprawę dostępu do krajowych platform informacji o kraju pochodzenia lub wszelkich innych odpowiednich platform lub stron internetowych itp., które są potrzebne do codziennej pracy. 38.2. Wykaz odpowiednich źródeł informacji o kraju pochodzenia odnoszących się do konkretnych zagadnień/wniosków o udzielenie azylu jest dostępny dla urzędników prowadzących daną sprawę i są one regularnie aktualizowane. 38.3. Funkcjonuje system wspierający urzędnika prowadzącego sprawę w uzyskaniu odpowiednich wskazówek i, w razie potrzeby, dalszych badań w zakresie informacji o kraju pochodzenia. 38.4. Jeżeli nowe opracowanie w zakresie informacji o kraju pochodzenia lub odpowiedź na zapytanie zostaje wydane lub opublikowane, jest ono przekazywane personelowi odpowiedzialnemu za rozpatrywanie wniosków i podejmowanie decyzji.

39. Urzędnicy prowadzący sprawy są szkoleni w zakresie dostępu do potrzebnych informacji i korzystania z nich.

	39.1. Urzędnik prowadzący daną sprawę jest przeszkolony w zakresie skutecznego wyszukiwania, wyboru i uwzględniania odpowiednich informacji o krajach pochodzenia z różnych wiarygodnych źródeł.

11. TŁUMACZENIE STOSOWNYCH DOKUMENTÓW

40. Zasady dotyczące tłumaczenia dokumentów są ustalane i przekazywane wnioskodawcom, wskazując wyraźnie, czego się od nich oczekuje i co zostanie zapewnione przez organy.

	40.1. W przypadku gdy obowiązek przetłumaczenia dokumentów spoczywa na wnioskodawcy, obowiązek ten jest zawarty w informacji udzielonej wnioskodawcy na temat procedury azylowej przed złożeniem wniosku lub w momencie jego składania. 40.2. Jeżeli wyznaczono termin na dostarczenie dokumentów/tłumaczeń, wnioskodawca powinien zostać o tym wyraźnie powiadomiony. 40.3. W celu uniknięcia niepotrzebnych opóźnień w procedurze, w przepisach podano czasy realizacji tłumaczeń.

12. DOROZUMIANE WYCOFANIE WNIOSKU

41. Ustanowiono wewnętrzne procedury mające na celu zagwarantowanie, że wnioskodawca zostanie poinformowany o konsekwencjach nieprzestrzegania obowiązków oraz o sytuacjach, które mogą prowadzić do dorozumianego wycofania wniosku.

	41.1. Wszelkie wnioski o przekazanie istotnych informacji są składane na piśmie lub ustnie, podczas składania wniosku lub przesłuchania. 41.2. Informacje o obowiązku współpracy i przekazywania informacji istotnych dla wniosku o udzielenie azylu powinny również obejmować konsekwencje nieprzestrzegania tych obowiązków. 41.3. Zaproszenie na przesłuchanie jest wystosowywane do wnioskodawcy w formie pisemnej. W zaproszeniu określono konsekwencje niestawienia się na przesłuchanie bez wcześniejszego i uzasadnionego wyjaśnienia, zgodnie z prawem krajowym lub praktyką krajową. 41.4. W stosownych przypadkach wnioskodawca powinien zostać właściwie poinformowany, ustnie lub pisemnie, o konsekwencjach ucieczki lub opuszczenia miejsca, w którym mieszkał lub przebywał bez zezwolenia, lub niedopełnienia obowiązków meldunkowych lub innych obowiązków związanych z przekazaniem informacji o zmianie adresu.

42. Ustanowiono zabezpieczenia przed zaprzestaniem rozpatrywania lub odrzuceniem wniosku przez organ rozstrzygający.

	42.1. Przed wydaniem decyzji o umorzeniu postępowania lub odrzuceniu wniosku, wnioskodawca otrzymuje rozsądny, określony przez organ rozstrzygający okres czasu, podczas którego wnioskodawca może wykazać, że niedopełnienie tych obowiązków było spowodowane okolicznościami, na które nie miał wpływu. 42.2. Decyzja zawiera odniesienie do podanego przez wnioskodawcę usprawiedliwienia niedopełnienia swoich obowiązków.

13. ZAKOŃCZENIE ROZPATRYWANIA W JAK NAJKRÓTSZYM TERMINIE

43. Każdy etap procedury azylowej w pierwszej instancji jest przeprowadzany bez zbędnej zwłoki.

	43.1. Istnieje jasny opis przepływu pracy i działań w celu dotrzymania wyznaczonych terminów. Przepływ pracy jest poddawany regularnemu przeglądowi/korektom. 43.2. Ustanowiono wewnętrzne wytyczne określające przewidywane ramy czasowe poszczególnych etapów procedury.

44. Przesłuchanie jest organizowane w sposób zapobiegający niepotrzebnym opóźnieniom	
	<p>44.1. Przesłuchanie ma nastąpić jak najszybciej (zgodnie z prawem krajowym) po złożeniu wniosku i biorąc pod uwagę Standard 28.</p> <p>44.2. Stosowane są środki w celu zapewnienia możliwości jak najszybszego przeprowadzenia przesłuchania w przypadku wystąpienia jakichkolwiek nieprzewidzianych okoliczności ze strony organu rozstrzygającego.</p> <p>44.3. Wszelkie znane problemy związane z językiem używanym przy tłumaczeniu ustnym podczas przesłuchania są określane i rozwiązywane przed przesłuchaniem w celu znalezienia odpowiednich alternatyw.</p> <p>44.4. Wszelkie niezbędne ustalenia dotyczące szczególnych gwarancji proceduralnych są dokonywane wkrótce po rejestracji i przed przesłuchaniem, w tym ustalenia dotyczące najbardziej odpowiedniego czasu na przesłuchanie.</p> <p>44.5. Zgoda na odroczenie planowanego przesłuchania na wniosek wnioskodawcy jest dopuszczalna zgodnie z ustawodawstwem krajowym jedynie po przedstawieniu ważnego uzasadnienia.</p>
45. Sprawy będące w toku są ściśle monitorowane i właściwie zarządzane.	
	<p>45.1. Opracowano wewnętrzny mechanizm monitorowania spraw w toku: gdzie i jak długo trwają poszczególne etapy procedury.</p> <p>45.2. W oparciu o wyniki monitorowania stosowane są niezbędne środki w celu zmniejszenia liczby spraw w toku.</p>

14. DECYZJA

46. Ustanowiono mechanizm zapewniania jakości w celu zagwarantowania, że wszystkie decyzje są należycie uzasadnione zarówno pod względem faktycznym, jak i prawnym.	
	<p>46.1. Udostępniono narzędzia pomocnicze, aby pomóc urzędnikowi prowadzącemu sprawę w formalnym uzasadnieniu decyzji (np. listy kontrolne, wytyczne itp.).</p> <p>46.2. Wzory decyzji są dostępne dla urzędnika prowadzącego sprawę.</p> <p>46.3. Wprowadza się system kontroli jakości w celu regularnego przeglądu przesłuchań i decyzji, w tym przekazywania informacji zwrotnych urzędnikom prowadzącym sprawę.</p>
47. Jeżeli wniosek jest składany w imieniu małoletniego dziecka wnioskodawcy, organ rozstrzygający zwraca szczególną uwagę na wszelkie konkretne powody, które mogą mieć indywidualne zastosowanie do tego dziecka .	
	<p>47.1. Urzędnicy prowadzący sprawę otrzymują specjalne wewnętrzne wytyczne dotyczące sposobu uwzględniania sytuacji dzieci pod opieką.</p>
48. Wnioskodawca jest należycie powiadamiany o decyzji.	
	<p>48.1. Organ rozstrzygający wprowadził mechanizm w celu zapewnienia, że wnioskodawca zostanie powiadomiony o decyzji w rozsądnym terminie.</p>

49. Wnioskodawca jest informowany o decyzji w języku dla niego zrozumiałym.

49.1a: Jeżeli wnioskodawca zostaje powiadomiony o decyzji pocztą, za pośrednictwem przesyłki elektronicznej lub pośrednika, dołącza się do niej dokument w języku zrozumiałym dla wnioskodawcy, który informuje o tej decyzji.

LUB

49.1b: Jeżeli wnioskodawca jest osobiście powiadamiany o decyzji, jest on informowany o wyniku postępowania w języku, który rozumie.

50. W przypadku negatywnej decyzji^(*), wnioskodawca otrzymuje dokładne i precyzyjne informacje dotyczące sposobu odwołania się od decyzji.

50.1. Wnioskodawca otrzymuje na piśmie informację o sposobie odwołania się od decyzji odmownej, w tym nazwę i adres sądu lub trybunału właściwego do rozpatrzenia odwołania oraz mające zastosowanie terminy na odwołanie się od decyzji odmownej, zgodnie z prawem krajowym.

50.2. Wnioskodawca otrzymuje informacje na temat suspensywności odwołanie, w tym informacje na temat sposobu wnioskowania o zawieszenie wszelkich środków dotyczących wydalenia zgodnie z ustawodawstwem krajowym.

50.3. Informacja o sposobie odwołania się od decyzji odmownej jest przekazywana wraz z powiadomieniem o decyzji odmownej, jeżeli wnioskodawca nie otrzymał tych informacji na wcześniejszym etapie.

50.4. Szczególne potrzeby wnioskodawcy są brane pod uwagę przy udzielaniu informacji na temat sposobu odwołania od decyzji odmownej.

51. Na wniosek wnioskodawcy udziela się wyjaśnień dotyczących uzasadnienia negatywnej decyzji w pierwszej instancji.

51.1. Wnioskodawca ma dostęp do personelu właściwych organów lub innych podmiotów, który może wyjaśnić powody decyzji odmownej w sposób nietechniczny.

15. INFORMACJA O OPÓŹNIENIU DECYZJI I JEGO PRZYCZYNACH/RAMACH CZASOWYCH**52. System monitorowania umożliwia identyfikację przypadków, w których decyzja nie została wydana w terminie.**

52.1. Istnieje system śledzenia spraw, co do których decyzja nie może zostać podjęta w ciągu sześciu miesięcy od złożenia wniosku.

53. Wnioskodawca otrzymuje informację, gdy decyzja nie została wydana po upływie sześciomiesięcznego okresu.

53.1. Organ rozstrzygający informuje wnioskodawcę ustnie lub pisemnie o opóźnieniu w wydaniu decyzji.

53.2. Na żądanie, informacja o przyczynach opóźnienia jest podawana ustnie/na piśmie.

53.3. Wprowadzono mechanizm pozwalający organowi na szybkie ustalenie przyczyny opóźnienia.

^(*) W przypadku odesłania do decyzji odmownej odnosi się to do statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

16. SPECJALNE PROCEDURY

54. W przypadku gdy państwo członkowskie ustanowiło przyspieszony tryb postępowania w ramach krajowego ustawodawstwa w dziedzinie azylu, stosuje się procedury i wytyczne w celu zapewnienia zgodności z podstawami przyspieszenia procedury.

- 54.1. Państwo członkowskie ustanowiło mechanizm kontroli w celu określenia konkretnych przypadków.
- 54.2. Państwo członkowskie opracowało, w razie potrzeby, wewnętrzne wytyczne dotyczące sposobu stosowania przesłanek, które są zdefiniowane w prawie krajowym.
- 54.3. Państwo członkowskie nie stosuje lub przestaje stosować procedurę przyspieszoną, jeżeli nie może zapewnić odpowiedniego wsparcia wnioskodawcom potrzebującym szczególnych gwarancji proceduralnych.

55. W przypadku gdy państwo członkowskie ustanowiło w swoim krajowym ustawodawstwie dotyczącym azylu przyspieszony tryb postępowania w odniesieniu do dzieci bez opieki, stosuje się procedury i wytyczne w celu umożliwienia poszanowania najlepszego zabezpieczenia interesów dziecka w tych warunkach.

- 55.1. Państwo członkowskie ustanowiło mechanizm kontroli w celu identyfikacji dzieci bez opieki w ramach procedur przyspieszonych.
- 55.2. W razie potrzeby państwo członkowskie opracowało szczegółowe wewnętrzne wytyczne dotyczące sposobu stosowania każdej przesłanki przyspieszenia procedury w odniesieniu do dziecka bez opieki.
- 55.3. Ustanawia się mechanizm kontroli w celu zagwarantowania, że przyspieszone procedury nie są stosowane w odniesieniu do dzieci bez opieki, jeżeli w ramach przyspieszonych procedur nie można zapewnić odpowiedniego wsparcia w celu zaspokojenia szczególnych potrzeb.

56. W przypadku gdy państwo członkowskie ustanowiło w swoim krajowym ustawodawstwie dotyczącym azylu przyspieszony tryb postępowania, wprowadza się mechanizmy umożliwiające przestrzeganie terminów określonych w prawie krajowym.

- 56.1. Rozsądne terminy określone przez państwo członkowskie są krótsze niż sześć miesięcy, chyba że prawo krajowe stanowi inaczej.
- 56.2. Państwo członkowskie śledzi i monitoruje terminy załatwiania spraw w trybie przyspieszonym.

57. W przypadku gdy państwo członkowskie ustanowiło procedury badania dopuszczalności w ramach swoich krajowych przepisów dotyczących azylu, stosuje się procedury umożliwiające określenie podstaw do podjęcia decyzji o niedopuszczalności wniosku.

- 57.1. Państwo członkowskie ustanowiło mechanizm kontroli w celu określenia konkretnych przypadków.
- 57.2. Państwo członkowskie opracowało niezbędne wewnętrzne wytyczne dotyczące sposobu stosowania przesłanek, które są zdefiniowane w prawie krajowym.
- 57.3. Ustanowiono mechanizm mający na celu sprawdzenie, czy inne państwo członkowskie nie udzieliło już ochrony międzynarodowej.

58. Wprowadzono przepisy umożliwiające wnioskodawcom przedstawienie swoich opinii w odniesieniu do przesłanek dopuszczalności.	
	<p>58.1. Wnioskodawca jest informowany o tym, że wniosek jest rozpatrywany w ramach procedury badania dopuszczalności i na jakich przesłankach.</p> <p>58.2. Organizowane jest przesłuchanie, podczas którego wnioskodawcy zadawane są konkretne pytania dotyczące kryteriów niedopuszczalności, z uwzględnieniem szczególnych wyjątków dotyczących kolejnych wniosków.</p>
59. Jeżeli przesłuchanie w sprawie dopuszczalności wniosku jest prowadzone przez organy inne niż organ rozstrzygający, personel prowadzący przesłuchanie jest odpowiednio przeszkolony do tego zadania.	
	<p>59.1. Personel ukończył niezbędne szkolenie podstawowe, zwłaszcza w zakresie międzynarodowego prawa w dziedzinie praw człowieka, dorobku prawnego Unii Europejskiej w zakresie azylu oraz technik przeprowadzania przesłuchań, zorganizowane przez organ krajowy lub przez EASO.</p>
60. Jeżeli przesłuchanie w sprawie dopuszczalności wniosku jest prowadzone przez organy inne niż organ rozpatrujący, państwo członkowskie opracowało wewnętrzne wytyczne dotyczące sposobu prowadzenia przesłuchania w sprawie dopuszczalności wniosku.	
	<p>60.1. Wytyczne dotyczące przeprowadzania przesłuchań są dostępne dla odpowiednich pracowników i są przez nich stosowane.</p>
61. Ustanowiono procedurę mającą na celu zapewnienie, że kolejny wniosek jest rozpatrywany z uwzględnieniem badania poprzednich wniosków.	
	<p>61.1. Urzędnik prowadzący sprawę odpowiedzialny za rozpatrzenie kolejnego wniosku ma dostęp do wszystkich elementów dokumentacji z poprzednich postępowań.</p>
62. Ustanowiono procedurę wstępnego rozpatrzenia.	
	<p>62.1. Istnieją wewnętrzne wytyczne dotyczące tego, co można uznać za nowe elementy lub ustalenia, które w znaczący sposób zwiększają prawdopodobieństwo, że wnioskodawca kwalifikuje się jako beneficjent ochrony międzynarodowej, chyba że zostały one już wystarczająco szczegółowo określone w prawie krajowym.</p> <p>62.2. Przesłuchanie jest organizowane, chyba że prawo krajowe zezwala na przeprowadzenie procedury wstępnego rozpatrzenia wyłącznie na podstawie oświadczeń pisemnych, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 40 ust. 6⁽⁷⁾.</p> <p>62.3. Państwo członkowskie informuje wnioskodawcę o wyniku procedury wstępnego rozpatrzenia.</p> <p>62.4. Ustanowiono mechanizm, zgodnie z którym dopuszczalny kolejny wniosek jest dalej rozpatrywany w ramach odpowiedniej procedury.</p>

(⁷) Artykuł 40 ust. 6 APD: „Procedura, o której mowa w niniejszym artykule, może mieć również zastosowanie w przypadku: (a) osoby pozostającej na utrzymaniu, która składa wniosek po tym, jak zgodnie z art. 7 ust. 2 wyraziła zgodę, aby jej sprawa została rozpatrzona na podstawie wniosku złożonego w jej imieniu; lub (b) małoletniego niepozostającego w związku małżeńskim, który składa wniosek po tym, jak złożono wniosek w jego imieniu zgodnie z art. 7 ust. 5 lit. c). W takich przypadkach wstępne rozpatrzenie, o którym mowa w ust. 2, polega na sprawdzeniu, czy istnieją okoliczności faktyczne odnoszące się do sytuacji osoby pozostającej na utrzymaniu lub małoletniego niepozostającego w związku małżeńskim, które uzasadniają odrębny wniosek”.

<p>63. W przypadku gdy państwo członkowskie ustanowiło ograniczenia prawa do pozostania w przypadku kolejnego wniosku w ramach swoich krajowych przepisów dotyczących azylu, ustanawia się procedurę w celu zapewnienia zgodności z zasadą non-refoulement.</p>	
	<p>63.1. Wprowadzono mechanizm kontrolny służący do identyfikacji odpowiednich przypadków.</p> <p>63.2. Ustanowiono wewnętrzne wytyczne w odniesieniu do każdego z tych obszarów.</p> <p>63.3. Wprowadzono środki mające na celu zapewnienie przestrzegania zasady non-refoulement.</p>
<p>64. W przypadku gdy państwo członkowskie ustanowiło procedury graniczne w ramach swojego krajowego ustawodawstwa dotyczącego azylu, ustanowiono mechanizm w celu zapewnienia właściwych podstaw do zastosowania procedury granicznej.</p>	
	<p>64.1. Ustanowiono mechanizm kontroli w celu określenia odpowiednich przypadków.</p> <p>64.2. Państwo członkowskie nie stosuje lub przestaje stosować procedurę graniczną, jeżeli nie może zapewnić odpowiedniego wsparcia wnioskodawcom potrzebującym szczególnych gwarancji proceduralnych.</p>
<p>65. W przypadku gdy państwo członkowskie ustanowiło w swoim krajowym ustawodawstwie dotyczącym azylu procedury graniczne w odniesieniu do dzieci bez opieki, stosuje się mechanizm umożliwiający poszanowanie najlepszego zabezpieczenia interesów dziecka.</p>	
	<p>65.1. Państwo członkowskie ustanowiło mechanizm kontroli w celu identyfikacji dzieci bez opieki w ramach procedury granicznej.</p> <p>65.2. W razie potrzeby państwo członkowskie opracowało szczegółowe wewnętrzne wytyczne dotyczące sposobu stosowania każdej odpowiedniej przesłanki z art. 25 ust. 6 lit. b) APD w odniesieniu do dzieci bez opieki.</p> <p>65.3. Ustanawia się mechanizm kontroli w celu zagwarantowania, że procedury graniczne nie są stosowane w odniesieniu do dzieci, w przypadku gdy w ramach procedur granicznych nie można zapewnić odpowiedniego wsparcia w celu zaspokojenia ich szczególnych potrzeb.</p>
<p>66. W przypadku gdy państwo członkowskie ustanowiło procedury graniczne w ramach swojego krajowego ustawodawstwa dotyczącego azylu, wprowadza się mechanizmy umożliwiające przestrzeganie terminów określonych w prawie krajowym.</p>	
	<p>66.1. Państwo członkowskie ustanowiło w swoim prawie krajowym rozsądne terminy dla procedur granicznych.</p> <p>66.2. Rozsądne terminy określone przez państwo członkowskie są krótsze niż cztery tygodnie.</p> <p>66.3. Państwo członkowskie śledzi i monitoruje terminy realizacji procedur granicznych.</p> <p>66.4. Wprowadzono środki gwarantujące wnioskodawcom, których wniosek nie został rozpatrzony w terminie czterech tygodni, dostęp do terytorium danego państwa członkowskiego.</p>
<p>67. W przypadku gdy państwo członkowskie stosuje priorytetyzację w zakresie rozpatrywania wniosków, ustanawia się mechanizmy w celu zapewnienia, że odpowiednie sprawy są identyfikowane i procedowane w ramach odpowiedniej procedury.</p>	
	<p>67.1. Państwo członkowskie ustanowiło mechanizm kontroli w celu określenia konkretnych przypadków.</p> <p>67.2. Państwo członkowskie opracowało niezbędne wewnętrzne wytyczne dotyczące sposobu ustalania priorytetów w ramach procedury.</p> <p>67.3. Państwo członkowskie śledzi i monitoruje terminy realizacji wniosków o nadanym priorytecie.</p>

17. COFNIĘCIE OCHRONY MIĘDZYNARODOWEJ

68. Ustanawia się mechanizm mający na celu zidentyfikowanie nowych elementów lub ustaleń, które mogą wskazywać na potrzebę ponownego rozważenia zasadności przyznanej uprzednio ochrony międzynarodowej.

- 68.1.** Organ rozstrzygający ustanowił mechanizm współpracy z innymi właściwymi organami krajowymi lub innymi państwami członkowskimi w celu zapewnienia gromadzenia istotnych nowych elementów lub ustaleń, które mogą wskazywać na istnienie powodów do ponownego rozważenia zasadności przyznanej ochrony międzynarodowej.
- 68.2.** Stosowane są mechanizmy mające na celu zagwarantowanie, że dokładne, aktualne i odpowiednie informacje o krajach pochodzenia danych osób, uzyskane z różnych źródeł, są dostępne dla odpowiednich urzędników prowadzących daną sprawę. Ma to na celu zidentyfikowanie nowych elementów lub ustaleń, które mogą wskazywać, że istnieją powody do ponownego rozważenia zasadności przyznanej ochrony międzynarodowej.
- 68.3.** Państwo członkowskie ustanowiło mechanizm pozwalający ocenić, czy nowe elementy lub ustalenia są wystarczające do rozpoczęcia procesu ponownego rozpatrzenia zasadności udzielonej ochrony międzynarodowej.

69. Ustanawia się mechanizm mający na celu umożliwienie przestrzegania warunków cofnięcia ochrony międzynarodowej.

- 69.1.** Organ rozstrzygający opracował, w razie potrzeby, wewnętrzne wytyczne dotyczące sposobu stosowania warunków, w których można cofnąć ochronę międzynarodową, zgodnie z postanowieniami zawartymi w QD, ze szczególnym uwzględnieniem ogólnej zasady poufności w ramach procedury azylowej.

70. Wprowadzono przepisy umożliwiające wnioskodawcom przedstawienie swoich opinii w odniesieniu do ponownego rozpatrzenia zasadności przyznania im ochrony międzynarodowej.

- 70.1.** Wnioskodawca zostaje poinformowany na piśmie o tym, że zasadność przyznania mu ochrony międzynarodowej jest ponownie rozpatrywana i to ponowne rozpatrywanie jest oparte na nowych elementach i ustaleniach.
- 70.2a:** Organizowane jest przesłuchanie, podczas którego beneficjent ochrony międzynarodowej otrzymuje konkretne pytania dotyczące nowych elementów lub ustaleń.
- LUB**
- 70.2b:** Beneficjent ochrony międzynarodowej może przedstawić na piśmie oświadczenia dotyczące powodów, dla których udzielona mu ochrona międzynarodowa nie powinna zostać cofnięta. Oświadczenia te muszą być uwzględnione przez organ rozpatrujący wniosek.

Kontakt z UE

Osobisty

Na całym terytorium Unii Europejskiej funkcjonują setki Punktów Informacji Europejskiej Europe Direct. Adres najbliższego punktu znajdują Państwo na stronie: https://europa.eu/european-union/contact_pl

Telefoniczny lub mailowy

Europe Direct udziela odpowiedzi na pytania dotyczące Unii Europejskiej. Z serwisem informacyjnym można się skontaktować

- pod bezpłatnym numerem telefonu: 00 800 6 7 8 9 10 11 (niektórzy operatorzy mogą naliczać opłaty za te połączenia),
- pod standardowym numerem telefonu: +32 22999696 lub
- pocztą elektroniczną za pośrednictwem strony: https://europa.eu/european-union/contact_pl

Skąd czerpać informacje o UE

Przez internet

Informacje o Unii Europejskiej we wszystkich jej językach urzędowych są dostępne w portalu Europa: https://europa.eu/european-union/index_pl

Publikacje UE

Zarówno bezpłatne, jak i płatne publikacje UE można pobrać lub zamówić z witryny: <https://publications.europa.eu/pl/publications>. Wiele bezpłatnych publikacji można uzyskać, kontaktując się z Centrum Informacyjnym Europe Direct lub lokalnym punktem informacji (zob. https://europa.eu/european-union/contact_pl).

Prawo UE i powiązane dokumenty

Informacje prawne UE, w tym wszystkie unijne akty prawne przyjęte od 1952 r. przetłumaczone na wszystkie języki urzędowe Unii, są dostępne w portalu EUR-Lex pod adresem: <http://eur-lex.europa.eu>.

Otwarte dane UE

Portal Otwartych Danych UE (<http://data.europa.eu/euodp/pl>) umożliwia dostęp do zbiorów danych UE. Dane można bezpłatnie pobierać i wykorzystywać do celów komercyjnych i niekomercyjnych.

Urząd Publikacji
Unii Europejskiej